

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 89

21 листопада 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 89 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Пальчук В.

Метаморфози євроінтеграційної політики України: опозиція скликає мітинг на підтримку підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом.....	6
---	----------

Потіха А.

Суспільно-політична ситуація у Львівській області	23
--	-----------

Законодавча влада	31
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	42
------------------------------	-----------

Політика	51
-----------------------	-----------

Економіка	59
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	68
---	-----------

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Офіційний візит Президента України В. Януковича до Республіки Австрія

21 листопада 2013 р. розпочався офіційний візит Президента України В. Януковича до Республіки Австрія. Програмою візиту передбачається, зокрема, проведення зустрічей глави держави з Федеральним президентом Республіки Австрія Г. Фішером, президентом Національної ради Австрії Б. Прамер і віце-канцлером, федеральним міністром з європейських і міжнародних справ Австрії М. Шпіндельєггером.

З австрійською стороною планується обговорити широке коло питань розвитку двосторонніх відносин у політичній, економічній і культурно-гуманітарній сферах.

Окрему увагу на переговорах буде приділено темі європейської інтеграції України, передусім підготовці до підписання Угоди про асоціацію України з ЄС під час саміту ініціативи «Східне партнерство» у Вільнюсі.

На порядку денному питання активізації двосторонньої торгівлі та інвестиційної співпраці, взаємодії в галузях транспорту й енергетики.

Також у рамках візиту планується підписання двосторонніх документів про співробітництво в транспортній сфері та в питаннях боротьби з організованою злочинністю (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 20,21.11).*

Верховна Рада України ухвалила євроінтеграційний закон з питань проведення виборів в Україні

21 листопада Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства з питань проведення виборів».

Документ розроблено з урахуванням висновків та рекомендацій Місії зі спостереження за виборами народних депутатів України 28 жовтня 2012 р. ОБСЄ/БДПЛ та інших місій офіційних спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій.

Законом враховано рекомендації Венеціанської Комісії та ОБСЄ/БДПЛ, зокрема, щодо:

- встановлення критеріїв для створення одномандатних виборчих округів;

- встановлення вимоги до Центральної виборчої комісії оприлюднювати на своєму офіційному сайті перелік одномандатних виборчих округів, включаючи їхні номери, кордони та адреси відповідних окружних виборчих комісій;

- надання додаткових повноважень окружним виборчим комісіям у частині організації виборчого процесу в округах (контроль за дотриманням фінансової дисципліни, забезпечення надання ефірного часу та друкованих площ за рахунок Державного бюджету України тощо);

- встановлення вимоги щодо інформування представників партій або кандидатів в одномандатних виборчих округах про помилки або неточності, виявлені в реєстраційних документах;

- унормування положень щодо голосування осіб, які на день проведення виборів проживають або перебувають за кордоном та осіб, що тимчасово змінили місце голосування (без зміни виборчої адреси) поза межами виборчого округу, до якого вони віднесені за виборчою адресою;

- запровадження проміжного звітування про надходження та використання коштів виборчого фонду і оприлюднення таких звітів на сайті Центральної виборчої комісії та винесення

попередження за порушення порядку відкриття рахунку виборчого фонду та подання фінансової звітності з боку партій, кандидатів у депутати;

– встановлення вимог щодо порядку прийняття рішень виборчими комісіями та оприлюднення документів виборчих комісій з метою підвищення рівня прозорості у їх діяльності;

– включення положень, що удосконалюють порядок висвітлення виборчого процесу засобами масової інформації та спрямованих на боротьбу із зловживанням державними ресурсами під час проведення виборів;

– вдосконалення положень щодо підстав визнання голосування на виборчій ділянці недійсним;

– надання можливості окружним виборчим комісіям та Центральній виборчій комісії у разі виявлення помилок у протоколах відповідно дільничних виборчих комісій та окружних виборчих комісій, які не потребують змін до підрахованих результатів голосування на ділянці або в межах округу і які можливо виправити без повторного підрахунку голосів, враховувати відомості таких протоколів із прийняттям відповідного рішення, в якому зазначається про такі помилки;

– розширення кола прав, наданих офіційним спостерігачам.

Відповідний законопроект зареєстровано за №3396 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 21.11).

В. Пальчук, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ,
канд. наук із соц. комунікацій

Метаморфози євроінтеграційної політики України: опозиція скликає мітинг на підтримку підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом

Час консолідації політичних сил українського парламенту, провладної більшості та опозиції навколо прийняття євроінтеграційних законів, необхідних для підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом, після невдалих спроб прийняття трьох законопроектів, серед яких найбільш резонансний – законопроект про лікування ув'язнених за кордоном для вирішення питання Ю. Тимошенко, очевидно, завершився. Як відомо, 13 листопада, що був позначений як останній день у прийнятті трьох євроінтеграційних законопроектів перед оголошенням звіту місії Кокса – Кваснівського, позачергове пленарне засідання Верховної Ради України завершилося нічим.

Такий перебіг подій із прийняттям євроінтеграційних законів в українському парламенті посилює в експертному середовищі сумніви в тому, що на саміті Східного партнерства ЄС у Вільнюсі в кінці листопада буде підписано договір про асоційоване членство України в ЄС, що включає і положення про вільну торгівлю. З боку європейської сторони після ряду протистоянь в українському парламенті навколо прийняття євроінтеграційних законопроектів дедалі частіше висловлюються негативні відгуки щодо роботи офіційного Києва в напрямі результативності саміту у Вільнюсі. Очільниця фракції «Зелених» у Європарламенті Р. Гармс назвала події у Верховній Раді «театром» і «провокацією на адресу Європейського Союзу». Євродепутат зазначила, що бачить «усе менше можливостей для того, аби за цих умов Угода про асоціацію, яка принесла б для більшості громадян і громадян України великі переваги, вступила в дію».

За словами європейської сторони, Україна має в обмежений термін ухвалити три євроінтеграційні закони для того, щоб Угода про асоціацію з ЄС була підписана. Такий висновок можна зробити зі слів П. Стано, речника єврокомісара з політики сусідства Ш. Фюле. «Я можу лише нагадати, що ми очікуємо від України результатів у трьох важливих питаннях: вибіркове правосуддя, виборче законодавство та реформи, закладені у порядок денний асоціації. Але цей прогрес має бути консолідований негайним ухваленням цих законів у другому читанні. І ми сподіваємося, що ці два закони будуть ухвалені без затримки, бо часу мало. І ще щодо питання Ю. Тимошенко. Мають бути зроблені рішучі дії для вирішення цього питання. Звіт місії Кокса – Квасневського відіграватиме надзвичайне значення», – підкреслив він.

Водночас моніторингова місія Кокса – Квасневського все ще сподівається на «добру волю українських політиків» у питанні підписання Угоди про асоціацію. «Ми розуміємо, що політично все дуже складно, але сподіваємося, що знайдеться достатньо доброї волі для консенсусу, щоб усі, хто хоче підписати Угоду про асоціацію, підписали її», – зазначив экс-президент Польщі О. Квасневський. Після звіту моніторингової місії в ЄС Європарламент прийняв рішення про її продовження. За словами президента Європарламенту М. Шульца, рішення про продовження місії було прийнято одноголосно всіма лідерами політичних груп. «Конференція президентів одноголосно прийняла рішення продовжити мандат місії до початку саміту у Вільносі», – повідомив він увечері 13 листопада на прес-конференції, яка відбулася після закінчення доповіді місії на конференції президентів.

У цей час в українському парламенті лунають взаємні звинувачення сторін у зриві підписання Угоди з Євросоюзом. Опозиція заявляє про відвертий саботаж Партією регіонів євроінтеграційного пакета законопроектів. «Це означає лише одне – В. Янукович свідомо зриває підписання Угоди про асоціацію з ЄС, позбавляє нас шансу на реалізацію багатовікового прагнення українського народу: бути повноправною та невід'ємною частиною вільної, демократичної європейської

спільноти», – вважають у трьох опозиційних фракціях парламенту.

У свою чергу Партія регіонів запевняє протилежне, що опозиція зриває підписання асоціації з Європейським Союзом. Про це йдеться в заяві щодо ситуації з голосуванням у Верховній Раді євроінтеграційних законопроектів напередодні саміту Східного партнерства у Вільнюсі. «Події останніх місяців – у Верховній Раді та за її межами – наочно продемонстрували, хто дійсно бажає наближення нашої країни до ЄС, впровадження європейських стандартів суспільного життя, а хто прагне зірвати виконання узгодженої з Євросоюзом дорожньої карти, ховаючись за гучними словами про євроінтеграцію», – ідеться в заяві.

Залишається незмінною позиція Президента України В. Януковича в питанні підписання ним закону про лікування ув'язнених за кордоном для досягнення консенсусу щодо Ю. Тимошенко в разі прийняття зазначеного законодавчого акта в парламенті. «У черговий раз підкреслюю, що перед законом всі рівні, у тому числі й экс-прем'єр Ю. Тимошенко, тому ніяких ексклюзивних підходів у вирішенні її питання не буде. Моя позиція залишається колишньою: усі громадяни України перед законом рівні, верховенство закону і верховенство права – насамперед, і це стосується всіх. Ніяких ексклюзивних підходів, я вважаю, тут не буде ніколи, для жодного громадянина. Конституція для всіх однакова», – заявив В. Янукович. У зв'язку з цим Президент нагадав, що у Верховній Раді України п'ять законопроектів про можливість лікування ув'язнених за кордоном, і парламентарі повинні спільно розробити таку законодавчу ініціативу, яка буде спрямована не лише на вирішення питання Ю. Тимошенко, а й застосовна до інших ув'язнених, яким потрібне лікування за кордоном.

Розуміють складність ситуації в досягненні консенсусу в межах парламенту, що негативно може позначитися на результаті саміту у Вільнюсі, і представники офіційного Києва в ЄС. У той час коли в українському парламенті відбуваються різні колізії, українська сторона в ЄС намагається привернути увагу європейців на складність ситуації, у якій опинилась Ук-

раїна. Представники офіційного Києва нагадують європейській стороні про тиск з боку Росії на Україну, на те, у якому складному становищі вона опинилася, доклавши максимум зусиль у просуванні євроінтеграції. За таких обставин європейська сторона, на їхню думку, має також відповідальність за підписання Угоди про асоціацію з Україною. «Декларативна підтримка в питанні асоціації з ЄС, яка надається Україні Євросоюзом, має бути підкріплена реальними кроками назустріч. Ви навряд чи знайдете будь-яку іншу державу у Європі, яка тільки за останні півроку доклала подібні надзусилля в справі фундаментальних реформ, незважаючи на зовнішній тиск, ЄС доведеться розділити з Україною відповідальність за підписання Угоди про асоціацію. Євросоюз повинен вийти за рамки декларативної солідарності з Україною, яка тільки провокує подальший зовнішній тиск третьої сторони і її готовність покарати Україну за погану поведінку», – ідеться в листі постійного представника України при Європейському Союзі К. Єлісеєва виданню *Financial Times*.

Невирішеність українською стороною ряду завдань із прийняття євроінтеграційних законів, особливо принципових у питанні Ю. Тимошенко, на думку опозиції, стає загрозою для підписання асоціативного документа з ЄС. Не зважаючи на те, що моніторингова місія Кокса – Квасневського все ще сподівається на «добру волю українських політиків» у питанні підписання Угоди про асоціацію, застереження після невдалих парламентських подій щодо досягнення консенсусу між фракціями почали частіше звучати від представників ЄС. «Непідписання у Вільнюсі означатиме перенесення асоціації на невідомо скільки років. Бо, скажімо, можна точно прогнозувати, що в найближчі два роки ніхто не займатиметься асоціацією з Україною», – зазначив О. Квасневський. Він нагадав, що 2014 р. – це рік виборів до Європарламенту, потім обрання нової Єврокомісії, а 2015 р. – рік нових президентських виборів в Україні.

Водночас у ЗМІ дедалі частіше з'являється інформація про те, що в Адміністрації Президента набирає ваги позиція, що збереження статус-кво може надати Києву набагато більше

плюсів діючій владі, ніж підписання Угоди про асоціацію. Оглядачі припускають, що при виконанні формальних умов щодо ухвалення необхідних законопроектів, у разі непідписання Угоди про асоціацію з ЄС Партія регіонів використовує запасний варіант – звалити зрив саміту на опозиційні сили та засуджену Ю. Тимошенко. Існує й інше припущення – намагання зробити так, щоб непідписання Угоди про асоціацію сталося не тому, що українська влада цього не захотіла, а нібито тому, що цього не захотіли європейські політики у зв'язку з невиконанням ряду вимог. Такі припущення озвучені на підставі різкої зміни риторики представників Партії регіонів щодо європейського курсу – дедалі частішого використання терміна стосовно необхідності «паузи» щодо євроінтеграції. Зустріч В. Януковича з підприємцями, які просили цю «паузу», розглядається оглядачами як невинна випадкова.

Водночас представників ЄС мало цікавить, хто створює паузу щодо євроінтеграції. Президент Литви Д. Грібаускайте назвала співвідповідальними за вирішення справи экс-прем'єра Ю. Тимошенко як Президента України В. Януковича, так і представників опозиції. Вона заявила, що зрив підписання Угоди про асоціацію України з ЄС на саміті Східного партнерства у Вільнюсі може призвести до «довготривалої паузи у відносинах України з ЄС». За її словами, немає гарантій, що цей документ може бути підписаний «через рік чи два».

З огляду на такий розвиток подій і застереження, опозиція вдається до заходів організації на підтримку євроінтеграції України тієї частини українського суспільства, яка виступає за входження до ЄС. Як показують результати опитування DW-Trend в Україні за листопад, яке наводить «Німецька хвиля», більшість українців (58 %) – за вступ України до Європейського Союзу. Порівняно з минулим роком частка прихильників вступу зросла на 6 %.

У трьох політичних силах заявляють, що «зупинити нинішній розвиток подій може лише потужний громадянський спротив». Опозиція анонсує проведення акції 24 листопада в Києві з метою підтримати підписання асоціації з Європейським Союзом. Заклик опозиції до громадян прийти й

підтримати одну вимогу до Президента В. Януковича: підписати Угоду про асоціацію з ЄС на саміті Східного партнерства у Вільнюсі. Про це йдеться в спільному зверненні парламентських фракцій «Батьківщини», «Свободи» та УДАРу. У своїй заяві опозиція звертає увагу громадськості на зроблені нею компромісні кроки щодо прийняття євроінтеграційних законів, у тому числі голосування за президентські – про прокуратуру та про вибори. «Ми також пішли на важкі, але такі необхідні компроміси в питанні щодо подолання наслідків вибіркового правосуддя. Сама Ю. Тимошенко неодноразово чітко та публічно виступала із закликами не ставити підписання Угоди в залежність від її особистої подальшої долі, якою б важкою вона не була», – ідеться в заяві.

Проведення такого мітингу представники опозиції розцінюють як сигнал для Європи перед проведенням саміту у Вільнюсі. Аналогічні акції відбувалися в ряді країн, які обрали шлях до Європи і принесли успішний результат самітів. Нещодавно подібний мітинг на підтримку євроінтеграції пройшов також у Молдові, де зібралося 100 тис. людей. У сусідній Молдові значення вирішення українського питання розуміють з точки зору уникнення зовнішніх впливів на цю країну. Як зазначила експерт Європейського політичного центру А. Пол (Amanda Paul), не забуваймо, що для маленьких Молдови та Грузії серйозна співпраця України з ЄС потрібна для свого власного прогресу. Без України Молдові буде набагато важче протистояти тиску Москви.

Проте опозиція розуміє, що в Україні ситуація може бути інша й значна кількість людей може не прийти. Адже перша спроба зібрати людей на опозиційний мітинг відбулася нещодавно під стінами спочатку КМДА, який потім перемістився до Верховної Ради і не був масштабним. Чи слід розраховувати 24 листопада на те, що в Києві збереться хоча б 50–70 тис. учасників? Напевно, сподіватися на це марно. Таку думку поділяють більшість оглядачів. На їхнє переконання, єдиним результатом у випадку, якщо опозиція зможе скоординувати людей і на мітинг «за» асоціацію з ЄС вийде хоча б на половину менше людей ніж у Кишиневі (100 тис. учасників), стане

привернення уваги влади до позиції громадськості і можливість для світових лідерів наполягати в цьому контексті на задоволенні потреб учасників.

Однією з причин такого прогнозу щодо кількісного результату акції опозиції експерти називають відсутність лідера, який зміг би повести за собою українське суспільство. Водночас вони застерігають і партію влади стосовно того, що зроблені громадськістю у разі непідписання Угоди про асоціацію з ЄС висновки і розчарування нинішньою політикою Президента В. Януковича в перспективі конвертуються на виборах у голосуванні проти його кандидатури.

Що ж до результативності самої акції, то ефективною її можна буде назвати тільки в тому випадку, якщо вона буде реально масовим зібранням людей, яких об'єднує європейська ідея, без проплачених прапороносців і партійної символіки.

Тому перший меседж опозиції українському суспільству – акція не є політичною, вона має продемонструвати бажання українців жити у європейській країні. Зокрема, лідер УДАРу В. Кличко повідомив про їхню пропозицію: щоб під час акції партійної символіки не було. «Ми повинні дати сигнал, ми повинні прийти з прапорами. Ці прапори можуть бути й українські, ці прапори можуть бути і європейські, тому що Україна – це Європа. Це не партійний мітинг. Це не політична акція якоїсь партії чи політичної сили. Це бажання всіх українців, незалежно від політичних поглядів, жити в європейській країні», – наголосив він.

На сьогодні регіональні осередки опозиційних партій включились у роботу з організації людей до Києва. Так, у західних ЗМІ вже поширюється інформація щодо таких закликів. Зокрема, голова Тернопільської обласної організації УДАР І. Побер звернувся до тернополян долучитися до громадянської акції, що відбудеться 24 листопада в столиці.

До ініціативи опозиційних сил приєднуються активісти та громадські діячі в регіонах України. У Львові пройшов мітинг під гаслами «Наш вибір – об'єднана Європа!», «В єдності – сила!», «Час позбутися совка», «Європа – так, ні – сибірський барак!». У заході взяли участь опозиційні та націоналістичні

політичні сили, громадські організації, студентство Львова. Активісти тримали прапори України та Євросоюзу, а також націоналістичну символіку. Під час заходу озвучено звернення до українського народу, яке планують надіслати Президенту В. Януковичу, об'єднатися навколо євроінтеграційної ідеї, а також взяти участь у всенародному віче в Києві 24 листопада.

17 листопада в Рівному відбувся мітинг на підтримку підписання Угоди про асоціацію з ЄС. В акції взяли участь представники різних громадських організацій міста. Активісти громадського руху «Євронаступу» збирали підписи за проведення єврореферендуму.

У Дніпропетровську біля будівлі облдержадміністрації з вимогами до Президента В. Януковича підписати Угоду про асоціацію України з ЄС відбувся мітинг-пікет під гаслом «Сьогодні – асоціація, завтра – членство в ЄС». У руках демонстранти тримали прапори України і Європейського Союзу, а також плакати з написами «Наш дім – Європа», «Геть від деспотичної Москви!», «Вперед до Брюсселя!». Через представників облдержадміністрації учасники мітингу передали звернення до глави держави, де заявили про готовність до акцій громадянської непокори, якщо Угоду про асоціацію не буде підписано.

Мітинг на підтримку євроінтеграції відбувся в Харкові. Активістів громадських організацій підтримали й представники опозиційних партій. Організатори вимагають від Президента В. Януковича забезпечити підписання Угоди про асоціацію з ЄС, а від депутатів Верховної Ради ухвалити євроінтеграційні закони. «Вимога нашої акції – це звернення до Президента і до влади для того, щоб вони припинили хитання, припинили оці їхні тези про європаузи і таке інше, бо це абсолютно не відповідає інтересам України. Щоб вони підписали у Вільнюсі Угоду про асоціацію з ЄС. Наше звернення до Верховної Ради України – ухвалити нарешті ті законопроекти, що залишилися, стосовно євроінтеграції», – зазначив Д. Пилипець, організатор акції.

12 листопада товариство українських студентів, які навчаються у Вільнюському університеті, провело маніфестацію

біля Сейму Литви на підтримку підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Громадська акція на підтримку України завершилася підписанням офіційного звернення українських студентів до президента Литви Д. Грібаускайте, президента ЄС Х. Ван Ромпея та президента Єврокомісії Х. М. Баррозу з підтримкою підписання Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом.

Про підтримку акції опозиції заявив лідер громадського руху «Третя українська республіка» Ю. Луценко, який активно проводить переговори з представниками опозиційних сил щодо організації мітингу-протесту проти провалу євроінтеграції. За словами представника руху, екс-нардепа В. Матчука, вони розглядають тільки формат, коли цю акцію організують та проведуть парламентська й позапарламентська опозиція разом, але не в партійному форматі. «Ми не бачимо цю акцію під партійними прапорами і гаслами. Ми розглядаємо її виключно в форматі висловлення свого невдоволення громадянами України і мешканцями Києва з приводу того, що влада взяла курс на зрив євроінтеграції України. Це не має бути захід якогось конкретного кандидата в Президенти або щось схоже. Опозиція анонсували дату проведення 24 листопада. Це дуже добре. Ми підтримуємо цю дату», – зазначив він.

На переконання представників громадського руху, формат акції потрібно робити відкритим. «Тут не повинно бути такого, що ті, хто не з нами, проти нас. Повинно бути по-іншому. Мається на увазі участь у подібних заходах людей не політичних, а тих людей, до слова яких прислухаються в українському суспільстві, – моральних авторитетів, як би це затерто не звучало. Вони є в українському суспільстві. Потрібно звернутися до них, і вони можуть прийти та сказати розумні речі, але не на підтримку якогось кандидата в Президенти, а на підтримку вибору українського народу», – наголошують у русі.

Представники громадського руху «Третя українська республіка» також розуміють, що як така акція може і не відбутися, зважаючи на незначну кількість людей. «Це буде означати тільки одне – ми не знайшли слів, з якими треба було звернутися до людей. Тому що сумнівів у тому, що переважна

більшість українців хотіли би жити за європейськими правилами, у мене немає. Це буде означати, що люди не вірять опозиції в тому вигляді, у якому вона зараз існує. Люди втомилися від неї. У будь-якому разі я не маю намірів ні в чому звинувачувати людей. Потрібно знайти слова так, щоб, по-перше, люди почули, по-друге, повірили, і, по-третє, підтримали. У нас зараз з цим криза в Україні», – пояснив представник руху экс-нардеп В. Матчук.

Громадський рух «Третя українська республіка» роздає в Києві 500 тис. запрошень на акцію, розповсюджує 300 тис. газет, запрошує відомих українських громадських діячів і музикантів висловитися на підтримку акції. Перебіг самої акції планують розпочати о 12:00 біля пам'ятника Т. Шевченку. Далі планується хода з національними і європейськими прапорами по Хрещатику до Європейської площі.

У коментарях ЗМІ представники опозиції не конкретизують планів, але визнають, що все залежатиме від кількості людей, які прийдуть на акцію. «Якщо людей буде 5 тис., то це звичайна партійна акція, і буде одна дія. Якщо ж буде величезний мітинг, це означатиме, що не тільки партійні активісти, а й громадяни не задоволені діями влади, тоді це інші можливості», – зазначають в опозиції.

Водночас про громадські заходи щодо підтримки європейського вибору заявляють активісти кампанії «Євронаступ». «22 листопада о 19:00 ми розпочинаємо акцію “Євромайдан” на майдані Незалежності в Києві й закликаємо всіх небайдужих приєднатися для захисту нашого європейського вибору», – закликав координатор кампанії «Євронаступ» С. Бондарчук під час акції «За європейське майбутнє» 14 листопада в Чернігові. На мітингу були присутні представники різних районів Чернігівської області, громадські діячі та мешканці міста.

Учасники акції вирішили прийняти спільну резолюцію до влади та опозиції з вимогою виконати всі взяті на себе зобов'язання зі «списку Ш. Фюле». «Вимагаємо від народних депутатів усіх фракцій Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Президента України невідкладно

забезпечити виконання взятих на себе зобов'язань для підписання асоціації України з Європейським Союзом», – ідеться в оприлюдненому під час заходу документі.

Анонсують про акцію на підтримку євроінтеграційного курсу України й громадські діячі, українська інтелігенція. Вони виступають із закликом до громадян, особливо до мешканців столиці, 22 листопада вийти на майдан Незалежності із закликом до влади, усіх фракцій парламенту зробити вирішальні кроки для підписання Угоди про асоціацію з ЄС.

Те, що в громадському українському русі відбувається паралельна опозиційній ескалація заходів щодо підтримки євроінтеграції, говорить про наявність в українському суспільстві недовіри до деяких опозиційних сил та їхніх політичних прагматичних дій. Таку думку підсилює висловлювання ряду українських експертів щодо очевидної позиції опозиційних фракцій у парламенті, зокрема «Батьківщини». За словами політолога, голови правління Центру політичних досліджень «Пента» В. Фесенка, оточення экс-прем'єр-міністра Ю. Тимошенко не приховує, що, якщо її не відпустять, вони готові пожертвувати підписанням Угоди про асоціацію з ЄС цього року. «Я вам скажу те, що я чув від деяких впливових представників “Батьківщини”, близьких до самої Ю. Тимошенко. На питання, коли підписувати Угоду з ЄС, вони сказали, що якщо не буде вирішено питання з Тимошенко, то у 2015 р. на саміті Східного партнерства у Ризі», – зазначив він.

Між тим, політолог В. Небоженко переконаний, що в самій опозиції багато суперечностей щодо звільнення Ю. Тимошенко. Зокрема, на його думку, потрібно відокремлювати інтереси А. Яценюка та інтереси «Батьківщини». «У Арсенія Петровича вони дуже суперечливі, йому потрібно демонструвати рішучість щодо звільнення Ю. Тимошенко, щоб не було підозр. З іншого боку, він об'єктивно незацікавлений у цьому. Він ніде цього не скаже, але об'єктивно це так. Зовні ми бачимо боротьбу за звільнення, але з іншого боку є багато непомітних інтриг», – додав він.

Такі висловлювання українських експертів пов'язані з прагматичними діями представників опозиції, які проєктуються у

2015 р. (президентська кампанія). Зокрема, політичний експерт Д. Видрін стверджує, що в тактичному плані опозиція прекрасно розуміє, що вона передає євроінтеграційну ініціативу Президенту В. Януковичу, який може цей головний козир розіграти набагато потужніше. Тому в опозиції тактика почала превалювати над стратегією. Для них виборча кампанія 2015 р. стала важливішою, ніж політична гра на подальшу перспективу. Експерт припускає, що опозиція зацікавлена в зриві асоціації.

Розподіляє твердження свого колеги політичний експерт О. Голобуцький. Якщо Угода про асоціацію з ЄС буде підписана, то це вважатиметься виключно заслугою Президента України В. Януковича, що створить ще більш несприятливі умови для опозиції. «Вийде асоціація – це буде заслуга В. Януковича. Це буде один з його серйозних аргументів у 2015 р. Він перший, хто привів максимально Україну у Європу. Опозиція в цьому плані не зможе ефективно працювати, тому що це не буде її заслугою і, можливо, влада зробить усе, щоб воно так і не вважалося», – зазначив О. Голобуцький.

Таку думку експертів підтримують представники провладної більшості. Так, І. Богословська, народний депутат від фракції Партії регіонів, стверджує, що в опозиції немає інтересу, щоб Ю. Тимошенко вийшла на свободу. По-перше, тому що це створення дуже потужної особи на полі опозиції. І друга причина базова: «Якщо ми підписуємо євроінтеграцію, то опозиція втрачає будь-яку ідеологічну основу для виборів у президентську кампанію».

Ці висловлювання представників Партії регіонів є продовженням неодноразових коментарів експертів з приводу протистоянь навколо вирішення питання Ю. Тимошенко. «Незважаючи на мантри про необхідність звільнення Ю. Тимошенко, ніхто з лідерів опозиційних фракцій не хоче реального повернення Юлії Володимирівни у велику політику. Вихід Тимошенко на волю дійсно не потрібен партійним лідерам, які вже вибудували свої плани на президентську гонку 2015 р.», – зазначив В. Кучерук, керівник аналітичної групи ім. Г. Сковороди.

Те, що нині євроінтеграційну тематику й пропаганду використовує більше влада, ніж опозиція, залишається очевидним.

У такому випадку опозиції лишається тільки тема звільнення Ю. Тимошенко. Більше ресурсів вони на сьогодні не мають. Проте опозиції прогнозують широкі можливості для ведення інформаційної кампанії і в разі підписання Угоди про асоціацію. «Після 29 листопада в опозиції більше перспектив, ніж зараз. Ніхто в КМУ, ПР, та й сам В. Янукович не буде реалізовувати євроінтеграційні проекти. Не варто переоцінювати владу. Тому в опозиції відкриється друге дихання. Опозиція буде піднімати теми реалізації євроінтеграційної. Хоча вони цього й не знають», – переконаний політолог В. Небоженко.

У разі ж непідписання у Вільнюсі Угоди про асоціацію з ЄС це означатиме, що наступна президентська кампанія в Україні буде на тему: «Хто може бути тією людиною, яка не просто підпише Угоду, а зможе її виконати». Суспільні настрої змінилися – партійній пропагандистській машині не вдасться переконати Україну в тому, що Європа винна в зриві асоціації, переконані експерти. У цьому випадку постає риторичне апитання: хто може скористатися непідписанням Угоди про асоціацію? У першу чергу опозиція, яка і будуватиме на цьому президентську кампанію. Для експертів це передбачувано. В. Янукович зараз забрав євроінтеграційний прапор в опозиції, у випадку ж, якщо він цей прапор залишить, його підніме опозиція, а суспільство, яке підтримує такий напрям, підтримуватиме і політика, який зможе виконати «євроінтеграційну» обіцянку.

На сьогодні головні претенденти на участь у президентській кампанії 2015 р. дедалі частіше заявляють, що у випадку, якщо діюча влада зірве підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом, то її підпише вже новий Президент. Зокрема, за словами лідера УДАРУ В. Кличка, Президент В. Янукович і вся вертикаль його влади довели, що вони – це зворотний бік європейської України. «Тому хочу сказати: якщо ця влада зірве підписання Угоди, її підпише вже новий Президент. І новий Президент зробить усе, щоб європейські стандарти й гідний рівень життя стали реальністю для громадян України. Режим В. Януковича – це помилка України. І ми її незабаром виправимо», – наголосив лідер УДАРУ.

Проте представники європейської сторони все ще переконані, що Президент В. Янукович має всі важелі для підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом, якщо залучить свої лідерські якості для прийняття Києвом пакета законів, необхідних для євроінтеграції. Про це заявив міністр закордонних справ Литви Л. Лінкявічюс. «Я думаю, що В. Янукович може врятувати Угоду, якщо вдасться до лідерства і відповідальності. Багато що в руках президента В. Януковича, його роль є істотною, і я вірю, що він також відчуває цю відповідальність. У нього є багато можливостей вдатися до лідерства і взяти відповідальність за долю країни, і прийняти необхідні рішення», – додав він.

Водночас в експертному середовищі все більше переконані, що В. Янукович та його команда попри всі гучні попередження європейців усе ще сподіваються, що їм вдасться домовитися про підписання Угоди про асоціацію без вирішення питання Ю. Тимошенко. Партія регіонів сподівається дійти до саміту, виконавши всі формальні умови – у тому числі прийнявши закон про прокуратуру та зміни до виборчого законодавства. Питання Ю. Тимошенко вони все ще вважають забавною європейців, якої вдасться позбутися перед загрозою зриву саміту у Вільнюсі.

Розуміючи складність вирішення питання Ю. Тимошенко, яке має більше політичного підтексту в українській політиці з огляду на майбутні президентські вибори, а також важливість для Євросоюзу в геополітичному плані проведення результативних дій у рамках реалізації стратегії Східного партнерства, ряд європейських експертів вважають довгострокові стратегічні відносини з Україною важливішими за «питання Тимошенко». Таку думку, зокрема, висловив экс-єврокомісар Г. Фергойген.

Європейські експерти також попереджають представників ЄС про охолодження відносин Києва й Брюсселя у разі зірвання саміту у Вільнюсі. «Відносини не будуть заморожені, але охолодження буде. Не можна через одну людину піддавати ризику відносини з цілою країною», – переконаний директор Брюссельського офісу німецького Фонду Ганса Зайделя (Hans Seidel Stiftung) К. Форстнер (Christian Forstner).

Розподіляють занепокоєння європейських експертів з приводу проведення успішної політики Східного партнерства й українські політологи. Зокрема, керівник Інституту української політики політолог К. Бондаренко переконаний, що у випадку, якщо у Вільнюсі не буде підписано Угоду про асоціацію, «на 80 % програє Європа і на 20 % – Україна».

З огляду на це, висловлюється дедалі більше припущень стосовно того, що Угоду про асоціацію між Україною і Євросоюзом можуть підписати і до звільнення Ю. Тимошенко, якщо В. Янукович візьме на себе зобов'язання вирішити це питання. За словами високопоставленого дипломатичного джерела в Брюсселі в коментарях польської газети Rzeczpospolita, остаточне рішення щодо долі асоціації буде прийняте не 18–19 листопада главами МЗС країн ЄС, а імовірно, перед самим самітом у Вільнюсі. «Остаточне рішення можуть прийняти керівники ЄС навіть 27 листопада у Вільнюсі. Навіть не виключено, що Угоду підпишуть попри те, що Ю. Тимошенко залишиться в ув'язненні. У такому разі В. Янукович муситиме однак взяти у цій справі на себе відповідне зобов'язання», – пише видання.

Такий хід розвитку подій припускає й экс-президент України Л. Кравчук. Він стверджує, що питання лікування Ю. Тимошенко можна вирішити за дві години до саміту у Вільнюсі. За його словами, усі питання в політиці вирішують або дуже довго, або дуже швидко, тож час для вирішення долі Ю. Тимошенко, на його думку, ще є. «Подивіться Біловізька угода. Її чекали? Ні. Вирішили дуже швидко, спираючись на закони, тому що завжди можна знайти підстави, закони, які є в Конституції і поза Конституцією. А можна вирішувати 10 років і не вирішити. Тобто питання в цьому разі про лікування Ю. Тимошенко, я наголошую, не про Ю. Тимошенко загалом, а про лікування Ю. Тимошенко, можна вирішити навіть за дві години до саміту», – зазначив він.

Підтримує думку экс-президента України керівник Інституту української політики політолог К. Бондаренко. Політолог також не виключає, що остаточне рішення про підписання документа буде прийматися в останній момент, можливо

навіть під час саміту у Вільнюсі. «Хтось очікує, що 18-го числа щось скажуть – не скаже ніхто. Вирішувати будуть безпосередньо навіть не 27-го, а 28–29 листопада у Вільнюсі», – припускає він.

Таким чином, зволікання процесу прийняття євроінтеграційних законів, що стають підґрунтям для підписання Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом, призводить до посилення в українській політиці перетягування каната євроінтеграційної тематики більше в бік опозиції, ніж влади. І ті акції, які анонсує опозиція українському суспільству, стають цьому підтвердженням. Водночас чи будуть опозиційні євроінтеграційні акції результативними чи одноразовими – відповідь однозначна: залежатиме від результату саміту у Вільнюсі. У разі, якщо документ не підпишуть, то очевидно, що акція матиме своє продовження, можливо в інших форматах і за інших обставин, зокрема під час президентській кампанії 2015 р. Такі заклики до громадян вже лунають з площ обласних центрів України, де під час акції на підтримку курсу євроінтеграції проголошувалося, що, у разі зриву підписання зазначеного договору, відбудеться початок всеукраїнської акції протесту.

Водночас експерти прогнозують, що серйозних громадських виступів не варто очікувати. Директор Міжнародного інституту демократії С. Таран пояснює такі настрої суспільства тим, що на сьогодні в українській політиці простежується наявність наслідків того «майдану» 2004 р., це проявляється в тому, що політика стала більш відкритою, репресій не так багато, як могло б бути, якщо б «майдану» все-таки не було. «І навіть той Янукович, якого ми маємо зараз, був би зовсім іншим, якщо б він не пережив події помаранчевої революції. Звичайно, багато з тих політиків, хто виходив на той “майдан”, не виправдали очікувань. Зате тепер ми маємо в Україні такий феномен, як “щеплення Ющенко”, то б то це щеплення від можливих наслідків революцій, тому що люди розчаровані саме політиками, які виводили їх на вулиці. Хочу тут особливо підкреслити: люди розчаровані не в самій помаранчевій революції, а саме в тих політиках, які уособлювали собою цю революцію», – зазначив С. Таран.

Таку позицію доповнюють думки щодо прогнозів у разі невідання Угоди про асоціацію з ЄС й інших українських експертів. Зокрема, політолог І. Жданов передбачає, що ні революції, ні нового «майдану» найближчим часом не буде, навіть якщо підписання Угоди у Вільнюсі буде зірвано. «Ніякої революції чи “майдану” 24 чи 22 не буде. Це зрозуміло абсолютно. Але є й гарна новина: народ залишається потужним фактором впливу на політиків. Можливо, непрямим, але українські політики враховують у своїх діях фактор вулиці», – підкреслив він. Значне посилення протестних настроїв експерти прогнозують під час президентських виборів у 2015 р., коли буде можлива зміна влади. Та якщо не буде підписана Угода про асоціацію, на президентських виборах мотивація виборців буде змінена. Якщо сьогодні громадяни не хочуть виходити на вулиці, то у разі невідання Угоди вони підуть на виборчі дільниці голосувати проти В. Януковича.

Водночас експерти припускають імовірність того, що суспільство все ж таки може відреагувати революційним чином, якщо не буде підписана Угода про асоціацію. Такої думки дотримується О. Палій, експерт Інституту зовнішньої політики Дипломатичної академії при МЗС України. «Я впевнений, що в результаті зриву підписання “майдан” відбутися може. Через те, що влада продемонструє нездатність відповідати на життєві потреби суспільства. Влада може бути якою завгодно, але якщо вона не виконує базової функції – захищати країну від зовнішніх ворогів – її життя дуже недовге. При такій критичній невідповідності влади із завданням, “майдан” може статися з достатньо серйозною імовірністю», – запевнив експерт.

Отже, те, що ситуація навколо геополітичного вибору України супроводжуватиметься найближчим часом громадянськими й політичними акціями, не викликає сумнівів у більшості оглядачів. Водночас питання масштабності невдоволення і форм, яких ці акції можуть набути, залишається відкритим (*Матеріал підготовлено за інформацією таких джерел: Інтернет-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>); МЗС України*

(<http://mfa.gov.ua/ua/news-feeds/foreign-offices-news/16203-uvilynyusi-vidbulasya-akcija-ukrajinsykih-studentiv-na-pidtrimku-pidpisannya-ugodi-pro-asociaciju-mizh-ukrajinojunta-jes>);
радіо «Свобода»
 (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/25168378.html>);
ВО «Батьківщина» (<http://byut.com.ua>); **УДАР**
 (<http://klichko.org>); **ВО** «Свобода»
 (<http://www.svoboda.org.ua>); **Українська правда**
 (<http://www.pravda.com.ua>); **РБК** (<http://www.rbc.ua>);
MIGnews.com.ua (<http://mignews.com.ua>); **Свобода слова в Україні** (<http://svobodaslova.in.ua>); **Gazeta.ua** (<http://gazeta.ua>);
 (<http://kp.ua/daily/151113/423915>); **Главком**
 (<http://glavcom.ua/news>); **Uainfo.org** (<http://uainfo.org>); **5-й телеканал** (<http://5.ua/66998>).

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Суспільно-політична ситуація у Львівській області

Останнім часом на Львівщині знову загострилася суспільно-політична ситуація. Однією з причин деякої нестабільності стало призначення нового губернатора області. Як зазначають експерти, призначення нового губернатора Львівщини О. Сала викликало обурення значної частини населення області. Адже він уже був на високій посаді в області, і саме з ним багато-хто пов'язує тиск і фальсифікації на виборах 2004 р., міліцейський штурм ОВК у 2012 р. Також говорять, що призначенню посприяла Г. Герман, яка давно знайома з О. Салом.

Г. Герман, зокрема, зазначила, що новопризначений голова Львівської обласної державної адміністрації О. Сало зуміє зробити те, що не вдалося його попередникам, – забезпечити всі необхідні умови для якісно нового рівня розвитку регіону. «Я думаю, що призначення О. Сала головою Львівської

обласної державної адміністрації – одне з найбільш вдалих кадрових рішень, які тільки можна було зробити стосовно Львівщини. Він сам походить зі Львівщини, дуже добре знає регіон, є надзвичайно компетентним і жорстким керівником. Це та людина, яка зможе навести порядок на Львівщині», – запевнила вона.

Г. Герман вважає, що попередники О. Сала на посаді голови Львівської ОДА були компетентними, однак Львів потребує твердої руки. За її словами, рішення стосовно призначення О. Сала визрівало вже досить давно. «Ця ідея виникла відтоді, як В. Янукович обійняв посаду Президента. І це рішення чекало свого часу. І цьогорічна осінь – найкращий час для того, щоб його втілити. Я переконана, що О. Сало витягне львівський регіон з того занепаду, у якому він перебував останні роки, тобто зробить те, що не вдалося зробити його попередникам», – наголосила вона.

За словами ж львівського економіста й політолога В. Шевчука, головна причина в тому, що центральна влада намагається «перетряхнути», за відомим висловом О. Лукашенка, місцеві кадри. А це у випадку Львівської ОДА може мати ще декілька побічних мотивацій. «По-перше, стимулювати пошук додаткових надходжень до бюджету, який, відверто кажучи, виглядає провально. Спостерігаючи за розвитком на Львівщині торговельно-готельної інфраструктури та сфери приватного будівництва, особливо в 30-кілометровій прикордонній зоні, комусь, хто більше звик до степової архітектури Сходу України, може видаватися, що з регіону повинні надходити значно більші податкові чи митні платежі», – зазначив експерт. По-друге, на його думку, важливо відволікти увагу місцевого політикуму від загальнодержавних проблем: триваюча рецесія, а ВВП знижується вже четвертий квартал поспіль, а мало бути зовсім інакше, валютні резерви переполювинено, девальвація гривні близька як ніколи.

Експерт також вважає, що поява нового керівника області може підсилити радикалізацію протестних настроїв, а це якраз потрібно для якісного медійного продукту, який може мати попит на Сході та Півдні України.

Разом з тим, як зазначають експерти, стрімка й неочікувана зміна керівництва Львівської облдержадміністрації, безумовно, сплутала плани усіх основних політичних гравців Львівщини – і від влади, і від опозиції. У першу чергу це стосується ВО «Свобода», адже до недавнього часу відносини між обласною радою та облдержадміністрацією формувалися за ініціативою саме фракції ВО «Свобода», як найбільш чисельної в облраді. Здебільшого, ці відносини мали характер відкритого або прихованого конфлікту. Це було вигідно і націоналістам, які в такий спосіб демонструвати виборцям свою опозиційність, і очільникам ЛОДА, які в економічно складній ситуації завжди мали можливість виправдатися саботажем з боку обласних депутатів.

Проте з того часу змінилося доволі багато, передусім через парламентські вибори 2012 р. У результаті частина «свободівців» із Львова перейшла до Верховної Ради України. Ті, хто залишились у Львові, спромоглися втримати формальний контроль над депутатським корпусом. Однак події останніх кількох місяців продемонструвати слабкість позицій партії «Свобода» на Львівщині.

До того ж загострилися проблеми в середовищі опозиції. Депутати від «Батьківщини», «Фронту змін», УДАРу та Народного руху аж ніяк не хотіли миритися з подальшим домінуванням «Свободи». Керівники опозиції з Києва давали вказівку «помиритись», але не завжди це спрацьовувало і як результат – вплив опозиції зменшився. Як зазначають експерти, новий голова ради почав програвати чи не кожную сесію. Апогеєм наростаючого протистояння стала «сланцева сесія». В. Шемук зумів скерувати незадоволення опозиційних депутатів партнерами від «Свободи» в потрібне русло. І вчорашні союзники стали ворогами. Проти голови обласної ради «свободівця» П. Колодія ополчилися навіть власні заступники.

За словами експертів, сесія 3 жовтня стала відправною точкою в процесі системної втрати «Свободою» контролю та впливів в обласній раді. Депутати ЛОР від цієї партії стали саботувати проведення сесій. «Потрібні» свободівські ініціативи почали пробуксувати. У цій ситуації призначення

О. Сала стало для «свободівців» несподіваним «подарунком» долі. Адже фігура генерал-майора міліції О. Сала є зручною мішенню для критики з боку «Свободи». Проте, за словами експертів, «Свобода» має небагато часу, щоб визначити стратегію проти нового губернатора і втягнути в неї інші опозиційні сили, оскільки новопризначений керівник ОДА намагатиметься знайти порозуміння з багатьма депутатами.

Отже, опозиціонери вирішили висловити недовіру новопризначеному губернатору, проте не змогли скликати позачергове засідання сесії Львівської облради. Питання про недовіру було перенесено на чергове засідання сесії.

Як інформували ЗМІ, лідери опозиції В. Кличко, А. Яценюк та О. Тягнибок оприлюднили заяву щодо призначення головою ЛОДА О. Сала. У заяві йшлося, що опозиція розпочала терміновий збір підписів під висловленням недовіри одіозному губернатору Львівщини О. Салу. Крім того, нардепи від Львівщини, представники міжфракційного об'єднання «Львівщина», закликали депутатів Львівської облради скликати позачергову сесію і дати принципову оцінку призначенню О. Сала головою Львівської ОДА. «Як голова фракції, я буду спонукати всіх, щоби рішення було одноставне. Щоправда, все буде відбуватися шляхом таємного голосування. Тут я вже не можу сказати, що дійсно всі 100 % проголосують “за”. Хоча позиція фракції нашої – підтримати це рішення», – повідомив у зв'язку з цим голова фракції «Батьківщина» в облradі М. Кадикало.

Натомість представники фракції партії УДАР у Львівській облradі запевнили, що фракція голосуватиме «за» висловлення недовіри голові Львівської ОДА О. Салу (фракція налічує сім депутатів). Саме таку заяву зробила голова фракції УДАР О. Юринець. «Є заява, підписана В. Кличком. Я думаю, цим все сказано, – зазначила вона. – Позиція нашої фракції – однозначна, ми будемо підтримувати це питання. Якщо є заява Кличка, як може бути по-іншому?!».

Фракція НРУ у Львівській облradі також прийняла рішення підтримати висловлення недовіри голові Львівської ОДА О. Салу, не виключаючи, однак, що безпосередньо під час го-

лосування може спрацювати людський фактор. Таку думку оприлюднив голова фракції НРУ у Львівській облраді А. Корнат. «Жодного разу, коли йшлося про недовіру голові ОДА, не було такого, щоб фракція НРУ не голосувала. А таких голосувань чи намірів внести це в порядок денний було вже чотири. Я переконаний, що і цього разу фракція НРУ буде послідовною, виходячи з тої позиції, яку ми задекларували на початку нашої каденції. Ми є в опозиції. Представники, які приходять у Львівську область відповідно до указу Президента, є ставлениками режиму. Тому, якщо з'являється у порядку денному питання про недовіру, зрозуміло, що ми будемо голосувати однозначно», – зазначив А. Корнат.

Разом з тим він не зміг гарантувати, що всі депутати «рухівці» проголосують за відставку. «На засіданні фракції всі депутати були однастайні у такому рішенні. Але ми є люди і таке голосування – це складний процес, тому що це є людські долі, розуміння того, що такі рішення у подальшому не залишаються без уваги ОДА і безпосередньо чинного очільника. Це теж є фактором, на який я постійно зважаю і розумію, що це дуже непростий процес. Тому мені теж буде цікаво побачити, чи ми цього разу пройдемо цей тест», – зауважив А. Корнат.

Напередодні голосування мало хто з експертів вірив, що опозиція зможе відправити у відставку нового губернатора. Свідченням справедливості таких прогнозів стала невдала спроба організувати позачергову сесію. Як зазначають експерти, нарада, яку було сплановано провести в понеділок, 4 листопада, де мав би бути проведений підрахунок кількості можливих голосів, не відбулася. Виявилось, що в облраді депутати бояться О. Сала, а лідерам опозиції в Києві більш важлива доля Ю. Тимошенко.

Тому й не сталося того, про що заявляли опозиціонери. 12 листопада, у день голосування за відставку, необхідної кількості голосів опозиція не збрала. Як інформують ЗМІ, Львівська облрада висловила недовіру новопризначеному голові облдержадміністрації О. Салу. Це рішення під час сесійного засідання підтримали 72 обранці, ще п'ятеро висловились «проти», три бюлетені, вкинуті в урну, були

порожніми. Після цього депутати розійшлися на 50-хвилинну обідню перерву. «Нам забракло шести голосів для того, щоб відправити Сала у відставку», – підсумував голосування депутат А. Корнат.

Тепер депутати скерують своє рішення Президенту В. Януковичу для належного реагування, а він має визначитися, як чинити надалі. Водночас, якби рішення було прийняте 78 депутатами, Президента це фактично зобов'язувало б звільнити губернатора О. Сала.

Експерти вважають, що опозиція втратила ініціативу. Натомість О. Сало, взявши ініціативу у свої руки, зразу ж почав вирішувати проблемні питання, зокрема, за результатами його робочої зустрічі з міністром фінансів України Ю. Колобівим в область скеровано фінансовий ресурс, що дав змогу забезпечити оплату окремих видатків за рахунок коштів державних капіталовкладень.

За інформацією нового керівника ОДА, на будівництво, реконструкцію загальноосвітніх шкіл I–III ступеня в селах Нижня Яблулька Турківського району, Черниця Миколаївського району та Вороняки Золочівського району скеровано відповідно 1 760 000 грн, 985 872 грн та 670 769 грн. Крім того, за словами О. Сала, профінансовано будівництво автомобільного мосту через р. Тисьмениця по вул. Героїв ОУН-УПА в м. Борислав та берегоукріплення р. Східничанка в смт Східниця на 3 008 764 грн. «Маємо, нарешті, позитивну динаміку щодо казначейських проплат ряду важливих об'єктів соціально-культурної сфери Львівщини. Зокрема, у цілому обсяг видатків за рахунок коштів державних капіталовкладень становив 10 250 000 грн. Так, у м. Золочів казначейство проплатило рахунки з погашення заборгованості минулих років за капітальний ремонт площі Вічевої, вул. М. Шашкевича та прилеглих вулиць на понад 1 млн грн. У дев'ятьох містах і районах області облаштовано новоутворені центри надання адміністративних послуг на суму понад 600 тис. грн», – зазначив голова ЛОДА.

Також він повідомив, що відповідно до розрахунків, оплачено ремонт дахів у двох школах Пустомитівського району на

суму 192 821 грн, капітальний ремонт фельдшерсько-акушерських пунктів с. Бережниця і с. Рогізно – 79 140 грн, капітальний ремонт та будівництво культурно-медичного центру с. Розлуч, народного дому м. Турка та Турківської центральної районної лікарні на загальну суму 1 008 218 грн та ін. Крім того, 7 листопада забезпечено в повному обсязі розрахунки з оплати заробітної плати працівників бюджетних установ за загальним фондом – 28 389 232,28 грн та спеціальним фондом 19 306 112,94 грн.

О. Сало також взяв під контроль ряд об'єктів, які мають проблеми. Він доручив встановити прозорі правила гри на ринку пасажирських перевезень області та пообіцяв оприлюднити результати власної перевірки в цій сфері. На колегії ЛОДА, яка відбулася 7 листопада, заслухали в. о. начальника департаменту розвитку інфраструктури, дорожнього господарства та паливно-енергетичного комплексу ЛОДА В. Чайку, який повідомив про зниження обсягів вантажних і пасажирських перевезень.

Також під час колегії ЛОДА йшлося про те, що департамент промислового розвитку має посилити роботу щодо участі Львівщини в державних програмах. Адже Львівщина на сьогодні є єдиною областю в Україні, де немає програми енергоефективності. Певні зауваження висловив О. Сало і до роботи директора департаменту охорони здоров'я ЛОДА Р. Ступницького. «Потрібно працювати так, щоб люди це відчули. Я буду виїжджати у райони і зайду в лікарню. Піднімайте медицину!» – заявив О. Сало.

Крім того, як інформують ЗМІ, на колегії заслухали директора департаменту фінансів Львівської ОДА О. Демківа та начальника ГУ Міндоходів у Львівській області В. Пекарчука щодо виконання бюджетів різних рівнів. Голова Львівської ОДА висловив зауваження щодо недостатньої роботи ГУ Міндоходів Львівщини щодо легалізації тіньової зарплати, адже саме податок на доходи фізичних осіб є основним наповнювачем місцевих бюджетів. «Ніхто не живе на мінімальну зарплату. Все йде в конвертах! Контроль з вашого боку недостатній! Ваша організація повинна повернутися лицем до

держави», – заголосив О. Сало. На ці зауваження начальник ГУ Міндоходів Львівщини повідомив, що на підприємствах з іноземними інвестиціями та на великих підприємствах Львівщини є достатньо високий рівень зарплат, чого не скажеш про малий та середній бізнес, а його в державі перевіряти заборонено. У результаті голова ЛОДА доручив своїм заступникам зібрати на розмову представників малого, середнього бізнесу, великих платників податків. Як зазначив О. Сало, нарада має відбутися в присутності прокурорів, міліції, керівників районів. «Щоб ми переговорили, які є проблеми. Бізнес повинен працювати, наповнювати бюджет», – наголосив О. Сало.

Тим часом «ліва» і «права» опозиція вирішували стосунки між собою на вуличних акціях. Як інформують ЗМІ, 96-ту річницю Жовтневої революції львівські комуністи традиційно відзначили біля Монументу Слави на вул. Стрийській. Зійшлося близько 30 осіб, переважно пенсійного віку. При собі мали два прапори Комуністичної партії України і один прапор Прогресивної соціалістичної партії України. Порядок охороняло близько 500 міліціонерів. Водночас 30 молодих осіб без партійної символіки намагалися зірвати мітинг.

Комуністи поклали до пам'ятника вінок зі штучних червоних квітів. Мітинг тривав півгодини. Комуністи зачитали резолюцію, у якій вимагали від Президента України не підписувати Угоду про асоціацію з Європейським Союзом. У свою чергу націоналісти також провели свою акцію 7 листопада. Цю акцію вони назвали «Похорони комунізму».

На думку експертів, подібні акції засвідчують, що опозиція не налаштована до конструктивних дій, навіть у тих регіонах, де в органах місцевого самоврядування має більшість, віддаючи перевагу звичному формату вуличних акцій над вирішенням реальних господарських справ, яких очікує громадськість і які з ентузіазмом розпочав вирішувати новопризначений очільник області (*Матеріал підготовлено за інформацією таких джерел: Експерти розповіли, чому Львівщину очолив Сало // <http://gazeta.ua>. – 2013. – 1.11; Г. Герман: Призначення Олега Сала – одне з найбільш вдалих рішень Президи-*

дента у кадрових питаннях щодо Львівщини // <http://gazeta.ua>. – 2013. – 31.10; Подарунок для «Свободи» // <http://zik.ua>. – 2013. – 1.11; Страшний Сало опозиції // <http://zik.ua>. – 2013. – 7.11; Недовіру Салу можуть оголосити вже 12 листопада // <http://zik.ua>. – 2013. – 6.11; Річниця революції у Львові: 30 комуністів, 30 націоналістів і 500 міліціонерів // <http://gazeta.ua>. – 2013. – 7.11; Голова фракції «Батьківщина» у ЛОР не гарантує одностайності щодо Сала // <http://zik.ua>. – 2013. – 8.11; Фракція УДАР у Львівській облраді голосуватиме «за» недовіру Салу // <http://zik.ua>. – 2013. – 8.11; Рухівці у ЛОР декларують підтримку недовіри Салу, проте можливі «але» // <http://zik.ua>. – 2013. – 8.11; О. Сало: «Профінансовано ряд важливих об'єктів соціально-культурної сфери Львівщини на понад 10 мільйонів гривень» // <http://dyvys.info>. – 2013. – 8.11; Сало «вибив» у казначействі майже 200 млн грн // <http://galnet.org>. – 2013. – 8.11; Сало взявся перевіряти ринок пасажирських перевезень // <http://zik.ua>. – 2013. – 7.11; Сало доручив зібрати представників бізнесу на розмову // <http://zik.ua>. – 2013. – 7.11; Облрада Львівщини висловила недовіру одіозному ставленнику Януковича // <http://lvivexpres.com>. – 2013. – 12.11).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Рибак наголошує на важливості проблеми участі молоді в суспільному житті України. Відкриваючи у середу, 20 листопада, парламентські слухання про становище молоді в нашій країні на тему: «Участь молоді в суспільному житті: економічна активність», В. Рибак наголосив: «За великим рахунком, вся політика нашої держави, усі програми реформ Президента України В. Януковича, закони, що їх створює парламент, – це майбутнє нашої держави. А майбутнє – це й є молодь України, умови її розвитку, становлення, її участі в суспільному житті, розбудові держави». «Ваше завдання – не бути осторонь від

проблем, які є в нашій державі», – сказав він, звертаючись до учасників слухань.

При цьому він нагадав, що йдеться майже про чверть нашого населення – понад 11 млн українців у віці від 18 до 35 років.

Керівник парламенту зазначив, що впродовж останніх двох десятиліть в Україні створені вагомі підвалини молодіжної політики держави, яка спрямована на реалізацію потенційних можливостей, прагнень, конституційних прав молоді, сформована законодавча база, накопичений досвід з практичної реалізації законодавства в інтересах молоді. «Утім, на шляху втілення в життя молодіжної політики були не лише надбання, а й прикрі прорахунки, – зауважив він. – Чимало гострих проблем української молоді належить вирішити в найближчий же час».

Голова Верховної Ради наголосив, що завдання розвитку ринкової системи в Україні вимагає активного формування ринку праці й забезпечення високого рівня зайнятості найбільш активної частини населення, особливо молоді. «Зрозуміло, що проблема молодіжної зайнятості має об'єктивний характер в умовах вільної конкуренції на ринку праці, – сказав він. – Отже, якщо не вжити ефективних заходів з боротьби з молодіжним безробіттям, то можна розплатитися демографічною кризою і високим рівнем еміграції».

В. Рибак також наголосив на важливості вирішення проблеми молодіжної жіночої зайнятості, оскільки «роботодавці віддають перевагу при наймі на роботу чоловікам».

В. Рибак підкреслив, що проблеми зайнятості молоді добре відомі й органам виконавчої влади всіх рівнів, й органам місцевого самоврядування, і народним депутатам, і громадським організаціям. Щоб виправити ситуацію, сказав він, запропоновані різноманітні програми працевлаштування молоді, надання першого робочого місця, підвищення фахового рівня, перепідготовки, залучення молоді до підприємницької діяльності тощо. Утім, констатував В. Рибак, ці зусилля не мають ще системного, всеохоплюючого характеру.

Керівник парламенту нагадав, що саме тому Президент України В. Янукович 27 вересня своїм Указом затвердив Стра-

тегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 р., яка визначає принципи, мету й завдання, спрямовані на подальше забезпечення створення належних організаційних, соціально-економічних, політико-правових умов соціального становлення й розвитку молоді.

Згідно з положеннями Стратегії, сказав В. Рибак, пріоритетами реалізації державної молодіжної політики є, зокрема, формування державного замовлення відповідно до потреб ринку праці; налагодження співпраці роботодавців і навчальних закладів для формування навчальних програм, стажування студентської та учнівської молоді; укладення договорів про працевлаштування випускників на перше робоче місце. «Крім того, Стратегія передбачає активізацію участі молоді в суспільно-політичному житті та сприяння інтеграції української молоді до європейського молодіжного середовища», – додав він (*Офіційний веб-сайт Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.11).

Верховна Рада не підтримала жодного з семи проєктів щодо лікування ув'язнених за кордоном.

За прийняття за основу проєкту А. Лабунської проголосували 194 депутати.

Також лише 192 народних депутати проголосували за проєкт А. Яценюка і інших лідерів опозиції щодо амністії Ю. Тимошенко.

Також парламентська більшість не підтримала проєкт С. Міщенка щодо лікування за кордоном, який набрав всього 195 голосів.

Наступним у ВР голосували проєкт В. Купчака, яким він повністю скопіював відкликаний А. Яценюком законопроєкт. «За» проголосували 193 депутати.

ВР відмовилась підтримати і проєкт О. Ляшка про амністію Ю. Тимошенко. «За» проголосували 190 депутатів.

Проєкт опозиції, який напрацювали представники опозиції в рамках робочої групи з врахуванням поправок ПР, підтримали 195 депутатів.

Представляючи цей проект, один з авторів А. Кожем'якін заявив: «Ми дійшли до компромісів. Представники опозиційних фракцій з групи прийняли 19 пунктів, запропонованих представниками Партії регіонів, які входять у робочу групу».

«В цілому цей проект досконалий. Сьогодні Європа чекає від влади, що вона перестане здійснювати кримінальне переслідування політичних опонентів. Ухвалення цього закону, або будь-якого іншого про можливість лікування за кордоном, має бути таким сигналом», – сказав він (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 20.11).

Верховна Рада України ухвалила ряд постанов про відзначення ювілейних і пам'ятних дат.

Це:

- «Про відзначення 100-річчя з дня народження Євгена Березняка» (реєстр. № 3111);
- «Про відзначення 125-річчя з дня народження Остапа Вишні» (реєстр. № 3370);
- «Про відзначення 175-річчя з дня народження Павла Чубинського» (реєстр. № 3372);
- «Про відзначення 100-річчя з дня народження академіка НАН України Володимира Григоровича Сергєєва» (реєстр. № 2366а);
- «Про відзначення 170-річчя від дня народження Іллі Рєпіна» (реєстр. № 2517а).

Постанови містять ряд рекомендацій органам виконавчої влади щодо організації і проведення ювілейних і святкових заходів (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.11).

Верховная Рада приняла закон, которым к страховому стажу зачисляется период отпуска по уходу за ребенком по достижении им трехлетнего возраста.

За законопроект «О внесении изменений в статью 7 Закона Украины “Об общеобязательном государственном социаль-

ном страховании в связи с временной потерей трудоспособности и тратами, обусловленными похоронами”» в целом проголосовали 333 народных депутата, против – один.

«Законом включен в страховой стаж период нахождения в отпуске по уходу за ребенком по достижении им трехлетнего возраста как период, за который уплачен единый взнос, исходя из минимального размера страхового взноса», – отмечается на сайте Верховной Рады.

Как сообщалось, дискуссии по этому вопросу длились почти 10 лет. Сейчас найден компромисс между всеми сторонами – работодателем, профсоюзами и государством (*Минпром* (<http://minprom.ua>). – 2013. – 20.11).

Народные депутаты Украины не приняли законопроект № 2679 «О внесении изменений в Налоговый кодекс Украины относительно упорядочения проведения проверок». За соответствующее решение проголосовали 135 народных депутатов (из 226 необходимых), против – 0, воздержались 11 депутатов.

Вместе с тем депутаты поддержали предложение отправить данный закон на повторное первое чтение. За соответствующее решение проголосовали 230 депутатов.

Законопроект вводит запрет на проведение любых проверок государственными налоговыми органами на основании анонимных заявлений, жалоб и других обращений, а также другой необоснованной информации. Устанавливается, что документальные внеплановые проверки могут проводиться в случае получения не любой, а лишь обоснованной информации по уклонению от налогообложения выплаченной заработной платы и в других случаях.

Кроме того, законопроект вносит изменения в Налоговый кодекс, которые предусматривают, что налогоплательщики – производители промышленной и сельскохозяйственной продукции, которые в течение последних пяти лет не сокращают объемы производства основной продукции и рабочие места, увеличивают суммы уплачиваемых ими налогов и сборов,

своевременно проводят расчеты с государственным и местными бюджетами, включаются в план-график проведения проверок не чаще чем раз в пять календарных лет (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 17.11).

Комітет з питань підприємництва, регуляторної та антімонопольної політики підтримує проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо підвищення соціальних гарантій найманих працівників).

Законопроектом (реєстр. № 3388) пропонується, зокрема, внести зміни до Кримінального кодексу України новими статтями – у частині встановлення відповідальності за порушення законодавства про працю в частині працевлаштування осіб; неповідомлення працівником про використання його праці без оформлення трудових відносин; виплату заробітної плати в розмірі, нижчому від встановленого законом розміру мінімальної заробітної плати тощо.

Також проектом передбачається запровадити гарантовану заробітну плату, що не може бути нижчою за мінімальну заробітну плату збільшену на відповідний коефіцієнт для окремих категорій найманих працівників, змінюється підхід до розрахунку мінімальної заробітної плати, а також застосування неповного робочого часу в господарській діяльності.

Прийняття проекту закону, зазначалося на засіданні комітету, дасть змогу посилити ефективність державного нагляду й контролю за додержанням законодавства про працю, насамперед щодо своєчасної та в повному обсязі виплати заробітної плати, погашення заборгованості з неї, додержання мінімальних державних гарантій в оплаті праці, легалізації зайнятості, що сприятиме дотриманню підприємствами, установами й організаціями всіх форм власності та фізичними особами – приватними підприємцями вимог законодавства про працю, підвищить захист трудових прав працюючого населення, сприятиме збільшенню надходжень до бюджетів усіх рівнів і Пенсійного фонду (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.11).

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення кваліфікованих інвесторів в цінні папери.

Законопроектом (реєстр. № 3423) передбачено запровадити в спеціальних законах щодо цінних паперів нову категорію учасників фондового ринку – кваліфікованих інвесторів у цінні папери і встановити особливості здійснення ними діяльності на ринку цінних паперів. Так, пропонується змінами до законів України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні», «Про цінні папери та фондовий ринок» і «Про інститути спільного інвестування» встановити загальні визначення терміна «кваліфікований інвестор у цінні папери», перелік установ, організацій та осіб, що належать до кваліфікованих інвесторів згідно із законом, та осіб, яким такий статус може бути наданий Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за умови виконання передбачених законопроектом вимог і відповідності певним критеріям, які також будуть встановлені згідно з положеннями проекту.

Також проект закону пропонує запровадити законодавчі механізми регулювання особливостей здійснення кваліфікованими інвесторами в цінні папери діяльності на фондовому ринку, встановити порядок їх реєстрації в Реєстрі кваліфікованих інвесторів і загальні засади забезпечення функціонування цього Реєстру. При цьому, зокрема, передбачена можливість проведення операцій з ризикованими цінними паперами виключно кваліфікованими інвесторами.

Крім того, проект пропонує змінити диспозицію ст. 188-30 Кодексу України про адміністративні правопорушення, виключивши з неї слова «посадовою особою учасника фондового ринку», що в чинній редакції зазначеної статті має відношення до ухилення від виконання або несвоєчасне виконання рішень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Основною метою проекту закону, зазначалося на засіданні комітету, є обмеження доступу до ризикованих операцій на

ринку цінних паперів некваліфікованих інвесторів, а також подальша адаптація національного законодавства у сфері фондового ринку до норм європейського законодавства, зокрема імплементація в спеціальні вітчизняні закони з питань цінних паперів відповідних положень директив Європейського парламенту та Ради 2003/71/ЄС від 4 листопада 2003 р. «Про проспекти, що підлягають опублікуванню при відкритій пропозиції цінних паперів або виставленні їх на продаж» і 2004/39/ЄС від 21 квітня 2004 р. «Про ринки фінансових інструментів», якими встановлено необхідність існування поділу інвесторів на кваліфікованих і некваліфікованих (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 20.11*).

Фракція «Батьківщина» подала до всіх посольств країн ЄС і Посольства США запити щодо наявності будь-якої нерухомості або будь-яких рахунків Ю. Тимошенко та її родини в цих країнах. Про це на брифінгу заявив народний депутат від «Батьківщини» О. Турчинов, передає кореспондент УНН.

«Ми написали до посольств країн Європи, у тому числі до Швейцарії та до США, з проханням надати нам інформацію про наявність будь-якої нерухомості або будь-яких рахунків, які б належали або Юлії Володимирівні, або її родині. Я маю переконання, що відповіді на ці запити ще раз підтвердять брехню ГПУ та цієї влади. Мені дуже соромно й ганебно, що для таких брудних, пропагандистських заходів використовують таких людей, які займають посади Генерального прокурора України», – заявив нардеп.

Він назвав таку ситуацію результатом небажання В. Януковича припиняти політичні репресії в Україні та проводити будь-які зміни щодо забезпечення євроінтеграції України.

Відповідаючи на уточнення кореспондента УНН, О.Турчинов зазначив, що «Батьківщина» очікує на відповіді відповідних служб країн Європи й США вже в найближчі дні (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.11*).

Депутат від Партії регіонів О. Царьов звинуватив Посольство США в неповазі до Української держави й просить розслідувати «можливе втручання у внутрішні справи України». Про це О. Царьов заявив з трибуни парламенту у середу, 20 листопада.

За його словами, на «території України за підтримки та безпосередньої участі Посольства США здійснюється проект, у рамках якого ведеться підготовка до розпалювання громадянської війни».

О. Царьов стверджує, що проект «спрямований на підготовку фахівців з інформаційних воєн, потенційних революціонерів для організації протестних дій, повалення державного режиму». «Проект під патронатом і кураторством посла Дж. Пайетта», – заявив «регіонал».

О. Царьов посилається на активістів, яким нібито вдалося проникнути на заходи в рамках цього проекту. За його словами, під виглядом навчання особливостям використання сучасних медіа американські інструктори розповідали про використання інтернет-технологій для цілеспрямованого впливу на громадську думку, активізації протестного потенціалу з метою організації силових акцій на території України. Інструктори нібито наводили приклади використання соцмереж для організації та керування вуличними акціями в Єгипті, Тунісі, Лівії. За словами О. Царьова, таким чином навчено близько 300 осіб, які працюють по всій Україні, а останній захід проводився на території Посольства США 14–15 листопада.

«Звертаюся до правоохоронних органів з проханням з'ясувати, чи не порушують представники Посольства США Декларацію ООН про неприпустимість втручання у внутрішні справи держави», – заявив О. Царьов (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 20.11).

ЄС не повинен «грати крапленими картами», пробачивши 75 млрд дол. боргу Польщі й не пробачивши борги Україні під час євроінтеграції. Про це журналістам у кулуарах

парламенту заявив народний депутат від Партії регіонів М. Чечетов, передає кореспондент УНН.

«Ми за масштабами набагато більша країна. І коли Польщу брали до ЄС, їй пробачили 75 млрд борг, одразу ж “вливши” 75 млрд дол. в економіку Польщі. Україна за масштабами набагато більша, ніж Польща, і нам теж потрібні компенсації, тим паче що в Україні будуть страшні втрати – втрати на російських ринках є катастрофою для економіки України. Україні необхідні компенсації ЄС у цьому випадку», – сказав М. Чечетов.

Він додав, що наразі ЄС не обіцяє якихось конкретних компенсацій. Не зважаючи на те, що імплементація Угоди про асоціацію та договору про ЗВТ між Україною та ЄС потребуватиме від України 160 млрд дол.

«Адаптація України до ЄС коштує 160 млрд дол. І нам потрібно, щоб ЄС компенсував хоча б щось, хоча б 20 млрд дол., які Україна вже втратила згідно з договором між Україною та Росією по газу», – резюмував нардеп (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.11).

Вирішення питання Ю. Тимошенко щодо її виїзду за кордон на лікування загрожує порушенням статусу-кво, який на сьогодні склався в нинішньої опозиції, тому вони не зацікавлені випускати Ю. Тимошенко, а ЄС підпише Угоду з Україною наприкінці листопада, навіть якщо вона надалі сидітиме в тюрмі. Про це в ексклюзивному коментарі УНН заявив народний депутат від Партії регіонів В. Лук'янов.

«Я впевнений, що рішення стосовно підписання Угоди про асоціацію буде прийнято незважаючи на стан вирішення питання по Ю.Тимошенко. Договір – це набагато більш важливе питання, і не можна його навіть зіставляти з питанням по Ю. Тимошенко», – сказав В. Лук'янов.

Він додав, що налаштований абсолютно оптимістично щодо підписання Угоди про асоціацію і впевнений у тому, що 28 листопада документ буде підписано незалежно від прий-

няття у ВР законопроекту по Ю. Тимошенко (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.11).

Лідер фракції партії УДАР В. Кличко запевняє, що опозиція готова підтримати будь-який законопроект щодо лікування засуджених за кордоном, який внесе Партія регіонів. Про це він сказав журналістам у кулуарах парламенту, передає кореспондент УНН.

В. Кличко наголосив, що опозиція вже пішла на компроміси заради підписання асоціації з ЄС. «Ми кажемо, що будь-який документ, законопроект ми готові підтримати від ПР за умови, щоб потім його вдосконалити... Але ми повинні прийняти цей закон», – сказав В. Кличко (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.11).

Євросоюз толкает украинскую власть на откровенно неправовые решения и попирает те демократические ценности, о которых сам же и говорит. Об этом заявил депутат Верховной Рады от Коммунистической партии Украины С. Гончаров, комментируя заявление главы МИД Швеции К. Бильдта, который заявил, что подписание Соглашения об ассоциации Украины с ЕС зависит только от Президента В. Януковича, сообщает МинПром.

«Этим и подобными заявлениями еврочиновники не просто указывают на то, что в Украине авторитарная диктаторская власть. Они поощряют ее, попирая те демократические ценности, которые сами же и провозглашают», – подчеркнул С. Гончаров.

Он напомнил, что Украина демократическая страна, в которой, помимо исполнительной власти – Президента и правительства, есть и законодательная власть – Верховная Рада.

Наконец, в Украине есть Конституция, которой закреплено право граждан решать ключевые для страны вопросы, вроде выбора вектора интеграции, с помощью референдума, отметил С. Гончаров. «Но защитник демократии Евросоюз уверен,

что одной монаршей воли достаточно, чтобы принимать судьбоносные решения... ЕС следует признать: либо он практикует двойные стандарты, либо у него проблемы с логикой», – резюмировал нардеп (*Багнет* (<http://www.bagnet.org>). – 2013. – 20.11).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

В. Янукович підписав закон про реструктуризацію фактичної бюджетної заборгованості в різниці в тарифах на теплову енергію шляхом видачі фінансових казначейських векселів. Про це повідомила прес-служба Президента.

Як повідомляється, цей документ, прийнятий парламентом 5 листопада, урегулює питання погашення заборгованості держбюджету з компенсації різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання і водовідведення для населення підприємствам комунальної теплоенергетики (ТКЕ) і водопостачання.

Уряд, який розробив цей законопроект, розраховує, що такі вексельні розрахунки дадуть змогу зменшити борги ТКЕ й підприємств водопостачання, а також провести розрахунки з постачальниками імпортованого природного газу й забезпечити стабільне проходження опалювального сезону 2013–2014 р.

Як повідомлялося з посиланням на дані уряду, станом на 1 січня 2013 р. держбюджет заборговував місцевим бюджетам з різниці в тарифах на теплову енергію для населення 3,9 млрд грн.

До 1 вересня поточного року ця сума збільшилася до 10,6 млрд грн. Борги держбюджету перед місцевими бюджетами з різниці в тарифах на водопостачання і водовідведення, що становили на початку року 4,4 млрд грн, на 1 вересня збільшилися до 8,2 млрд грн.

Як зазначали в Кабміні, саме заборгованість держбюджету з різниці в тарифах є ключовою причиною, через яку підприємства тепло- і водопостачання не можуть повною мірою розраховуватися за енергоносії.

Наприкінці вересня уряд встановив граничний обсяг видачі фінансових казначейських векселів для погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію до 2013 р. на рівні 2,85 млрд грн.

Чинним законом про Держбюджет-2013 передбачено, що прибутковість казначейських векселів становить 5 %, термін дії – до п'яти років (*Економічна правда* (<http://www.epravda.com.ua>). – 2013. – 20.11).

У 2014 р. під час головування у Співдружності Україна зосередиться на реалізації всіх положень Договору про зону вільної торгівлі в СНД. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров у Санкт-Петербурзі під час спільної прес-конференції з главами урядів Російської Федерації Д. Медведєвим і Республіки Білорусь М. Мясниковичем.

«Ми зосередимося на реалізації всіх положень Договору про зону вільної торгівлі в СНД – це надзвичайно важливо. Саме тому ми працюватимемо й пропонуватимемо ті механізми, які ми поки що не повною мірою реалізували», – сказав М. Азаров.

Він підкреслив, що йдеться, зокрема, про укладання угоди про вільний доступ до трубопровідного транспорту, про етапне зниження і відміну експортних мит у торгівлі та врегулювання сфери експортної закупівлі.

«Також необхідно зосередитися на підготовці угоди про вільну торгівлю у сфері послуг. Це зробило би майданчик СНД унікальним з точки зору функціонування таких фундаментальних угод», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 20.11).

Глави урядів країн-учасниць СНД у Санкт-Петербурзі домовилися продовжити переговори щодо угоди про доступ до трубопровідного транспорту. Про це повідомив глава уряду Російської Федерації Д. Медведєв під час спільної прес-конференції з прем'єр-міністрами України М. Азаровим і Республіки Білорусь М. Мясниковичем.

«Ми домовилися, що робота над цим документом буде продовжена. Я б жодних термінів не встановлював. Але якщо ми зуміємо поєднати всі позиції – значить, домовимося», – сказав Д. Медведєв (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 20.11).

Плани підготовки до саміту Східного партнерства й підписання договору з Євросоюзом в Україні не змінюються. Про це заявив Прем'єр-міністр М. Азаров у Санкт-Петербурзі. «Україна зараз зосереджена на вирішенні насамперед економічних проблем, які стоять перед нашою країною. Планова підготовка до саміту ц Вільнюсі здійснюється абсолютно нормально... – сказав М. Азаров. – Ми зосереджені на розгляді питань, пов'язаних із завершенням року та планами на 2014 р. Ніякі плани у нас не змінюються» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2013. – 20.11).

В Україні падіння ВВП за підсумками 10 місяців становило 0,6 %. Про це Прем'єр-міністр М. Азаров повідомив під час спільної прес-конференції з главами урядів Росії й Білорусі після засідання глав урядів СНД.

«У нас за 10 місяців 99,4 %, тобто мінус 0,6 показники ВВП», – сказав М. Азаров. При цьому він зазначив, що завдання уряду за підсумками року забезпечити невелике зростання ВВП. «Наше завдання, щоб ми рік закінчили з невеликим, але плюсом», – сказав М. Азаров.

Нагадаємо, падіння ВВП України в III кварталі 2013 р. порівняно з III кварталом 2012 р. прискорилося до 1,5 %, при цьому економіка України демонструє спад п'ятого кварталу поспіль.

У порівнянні з другим кварталом з урахуванням сезонного фактора падіння ВВП сповільнилося до 0,4%.

Зростання ВВП України в 2012 р. проти 2011 р. становило 0,2 %.

За версією міжнародних фінансових організацій, зростання ВВП у 2013 р. не перевищить 1 %. Зокрема, МВФ прогно-

зує зростання на 0,4 %, Світовий банк – 0 %, ЄБА – 0 %, Fitch Ratings – 0 %, Standard&Poor's – 1 % (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 20.11).

Формування основних показників Державного бюджету України на 2014 р. залежить від пошуку компромісу з Російською Федерацією і відновлення обсягів товарообігу з російськими партнерами. Про це повідомив Прем'єр-міністр М. Азаров журналістам у Санкт-Петербурзі.

«Для нас завдання номер один – відновити темпи й обсяги зростання нашого товарообороту з РФ, усунути існуючі обмеження й перешкоди. Це навіть уже завдання не поточного року – оскільки залишився вже один місяць, а наступного. І не випадково формування бюджету й основних цифр розвитку економіки на 2014 р. залежатиме від того, наскільки ми знайдемо взаєморозуміння з Російською Федерацією», – сказав М. Азаров.

При цьому він підкреслив, що саме тому керівництво України приділяє значну увагу нормалізації взаємовідносин з російськими партнерами (*Урядовий портал* (www.kmi.gov.ua). – 2013. – 20.11).

Законом України «Про Державний бюджет України на 2013 рік» передбачено збільшення з 1 грудня розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, до 949 грн (нині – 894 грн).

У зв'язку зі зміною прожиткового мінімуму здійснюється перерахунок складових пенсійної виплати, які визначаються від цієї величини, повідомила під час прес-конференції в агентстві «Укрінформ» заступник голови правління Пенсійного фонду України В. Никитенко.

Перерахунку підлягають:

- мінімальний розмір пенсії й доплата за понаднормовий стаж – для непрацюючих пенсіонерів;
- мінімальні пенсійні виплати, державна соціальна допомога на догляд інвалідам війни, підвищення ветеранам війни,

підвищення жертвам нацистських переслідувань і дітям війни, пенсії за особливі заслуги перед Україною – незалежно від факту роботи пенсіонера.

Загалом у зв'язку зі зміною прожиткового мінімуму для осіб, що втратили працездатність, перерахунок пенсії проводиться 13,2 млн пенсіонерів. Загальний обсяг виплати пенсій і грошових допомог у грудні вперше перевищить 21 млрд грн.

Перерахунок не потребує додаткового звернення пенсіонерів до органів Пенсійного фонду України (крім випадків повідомлення про працевлаштування чи звільнення з роботи) (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 20.11).

Кабінет Міністрів України ухвалив Концепцію Державної цільової програми будівництва та облаштування стоянок для вантажних транспортних засобів на 2014–2017 рр. Про це йдеться в розпорядженні від 13 листопада 2013 р. № 894-р, оприлюдненому на урядовому порталі, передає УНН.

Зокрема, Програма спрямована на забезпечення вантажних транспортних засобів належним рівнем надання сервісних послуг відповідно до європейських вимог.

У документі йдеться, що будівництво дасть змогу забезпечити 80 стоянок для вантажних транспортних засобів на 6,4 тис. машино-місць та облаштування 23 існуючих стоянок на 686 машино-місць, а також підвищити рівень зайнятості у дорожній галузі шляхом створення 4,2 тис. робочих місць.

Поки джерело фінансування залишається невизначеним. Планується, що програму реалізують протягом трьох років (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*). – 2013. – 20.11).

Мінсоцполітики доклатиме максимум зусиль для ефективної боротьби з торгівлею людьми в Україні. Про це заявила міністр соціальної політики України Н. Королевська під час презентації документального фільму «Життя на про-

даж», знятого в рамках проекту MTV Exit, спрямованого на підвищення обізнаності українців про проблему торгівлі людьми й безпечної міграції.

«Таке явище, як торгівля людьми, глобальне за своєю суттю. А тому, щоб йому успішно протистояти, необхідно максимально і на всіх рівнях посилити взаємодію урядових структур, органів місцевої влади, міжнародних організацій, громадськості, соціально відповідального бізнесу. Це не війна одинаків, а загальна проблема, а тому діяти ми повинні спільно», – сказала Н. Королевська.

На глибоке переконання міністра, крім безпосередньої допомоги постраждалим від торгівлі людьми, важливо працювати на запобігання, інформуючи громадськість про можливі наслідки проблеми. Саме тому Міністерство соціальної політики України підтримує MTV Exit і розпочинає інформаційну кампанію про те, що таке торгівля людьми, як від неї захиститися й куди звертатися у випадку загрози. У рамках кампанії планується розміщення зовнішньої реклами, друк листівок й інших матеріалів.

За її словами, боротьба з торгівлею людьми актуальна для дуже багатьох країн світу, у тому числі й для України. Міністр підкреслила, що у світі налічується понад 22 млн постраждалих від цього осіб, додавши, що в Україні, з часів введення кримінальної відповідальності за торгівлю людьми, з березня 1998 р. правоохоронними органами виявлено 3,5 тис. таких злочинів.

«Завдання Міністерства соціальної політики України – надати максимальну допомогу й підтримку тим, хто став жертвами цієї проблеми. Ми прагнемо забезпечити соціальну підтримку й захист кожному, хто побував у подібній кризовій ситуації, допомогти йому повернутися в суспільство. Для нас це дуже важливе завдання, і ми робимо все можливе для його виконання. У цьому ми відчуваємо постійну підтримку з боку міжнародних партнерів, а також громадських організацій», – зазначила вона.

Вона звернула увагу на те, що Україна вже досить багато зробила на цьому шляху. Зокрема, стала першою державою

на пострадянському просторі, яка прийняла профільне законодавство з протидії торгівлі людьми, і першою у світі запровадила грошову компенсацію тим, хто став жертвами цього. До того ж у минулому році Україною ухвалено ряд нормативно-правових актів, серед яких Державна програма протидії торгівлі людьми до 2015 р. Мета Програми – запобігання торгівлі людьми, підвищення ефективності переслідування осіб, які вчиняють пов'язані з нею злочини або сприяють їх вчиненню, а також захист прав осіб, що постраждали від торгівлі людьми, і надання їм допомоги (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 20.11).*

Министр доходов и сборов А. Клименко заявляет, что государство недополучает огромные суммы по налогу на доходы физических лиц.

«Мы провели анализ: недопоступление этого налога в Украине составляет от 23 до 49 млрд грн. Это и так называемая зарплата в “конвертах”, и неотображенные в декларациях доходы из иностранных источников, аренды недвижимости», – заявил он в интервью «Интерфаксу-Украина».

По его мнению, исправить ситуацию должно всеобщее декларирование доходов граждан. «Мы ориентируемся на то, чтобы сделать процесс декларирования максимально простым. Это важно! В идеале плательщику достаточно будет зайти в электронный кабинет, где уже будет сформирована декларация. Ему останется только подтвердить или откорректировать данные и отправить их, поставив электронную подпись. И сразу же посредством интернет-банкинга заплатить деньги, потратив на всю процедуру не более 10 минут. Это в идеале», – сказал А. Клименко.

По его словам, сейчас в Министерстве нарабатываются различные модели декларирования, которые затем будут вынесены на общественное обсуждение, с помощью которого чиновники намерены принять решение по спорным вопросам.

«Например, возьмем возрастной ценз. Естественно, что к человеку, получающему одну пенсию, у министерства вопро-

сов не будет. Но здесь тоже не все однозначно. По нашим данным, в Украине 104 тыс. граждан в возрасте свыше 65 лет владеют инвестиционными активами на сумму более 43 млрд грн. Можем ли мы однозначно в таком случае исключить их из декларирования?» – пояснил А. Клименко (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 20.11).

Підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, яка передбачає створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі, відповідає стратегічним інтересам усіх європейських країн і надалі залишається пріоритетом для України. На цьому наголошувалося під час зустрічі міністра охорони здоров'я України Р. Богатирьової з комісаром Європейського Союзу з питань охорони здоров'я Т. Боргом, яка відбулася в середу, 20 листопада, у Вільнюсі.

Сторони обговорили успіхи України в протидії ВІЛ/СНІДу, зокрема Р. Богатирьова розповіла про успішний візит в Україну виконавчого директора Об'єднаної програми ООН з протидії ВІЛ/СНІДу (ЮНЕЙДС), заступника Генерального секретаря ООН М. Сідібе, який відбувся 22–24 жовтня цього року.

Керівник МОЗ України зазначила, що ЮНЕЙДС готовий визнати Україну першою країною Європейського регіону, якій вдалося зупинити епідемію ВІЛ/СНІДу на своїй території. На думку ЮНЕЙДС, підкреслила Р. Богатирьова, відповідний досвід нашої держави також становить предметний інтерес для втілення в країнах Африканського континенту. «Нам необхідно утримати належний рівень фінансової підтримки цих процесів з боку міжнародних донорів, аби зберегти досягнуту важкими зусиллями позитивну динаміку», – наголосила Р. Богатирьова.

Нагадаємо, що протягом 2005–2012 рр. у результаті вдосконалення якості профілактики, лікування, догляду й підтримки хворих на ВІЛ/СНІД, у рамках Національних програм і за фінансової підтримки Глобального фонду й технічної підтримки інших донорів Україна змогла досягти зниження темпів зростання нових випадків ВІЛ-інфекції у сім разів.

Р. Богатирьова та Т. Борг обговорили пріоритети України в боротьбі за здоров'я населення. Зокрема, ішлося про реалізацію європейської політики «Здоров'я-2020» і надання технічної допомоги з боку ЄС у галузі охорони здоров'я.

Керівник МОЗ України висловила сподівання, що пріоритети в боротьбі за покращення стану здоров'я населення, зафіксовані в рамках нової дворічної Угоди про співробітництво України з ВООЗ на 2014–2015 рр., знайдуть реальне втілення. Також Р. Богатирьова наголосила, що з метою гармонізації українського законодавства в галузі охорони здоров'я із законодавством ЄС МОЗ України ініціювало створення робочої групи щодо розробки концепції законодавства України у сфері охорони громадського здоров'я. «Ми запрошуємо взяти участь у роботі цієї групи представників ВООЗ, експертів ЄС і представників інших міжнародних організацій», – сказала міністр.

Зустріч міністра охорони здоров'я України Р. Богатирьової з комісаром Європейського Союзу з питань охорони здоров'я відбулася під час робочої поїздки Р. Богатирьової до Литовської Республіки, де вона взяла участь у роботі конференції «Сталі системи охорони здоров'я для всеохоплюючого росту в Європі», яка 19–20 листопада відбувалася у Вільнюсі в рамках головування Литовської Республіки в Раді ЄС (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 20.11).*

19 листопада 2013 р., з ініціативи еміратської сторони, відбулася телефонна розмова міністра закордонних справ України Л. Кожари з міністром закордонних справ Об'єднаних Арабських Еміратів Абдаллою бен Зайдом аль Нагаяном.

Під час бесіди було позитивно відзначено істотну активізацію останнім часом українсько-еміратського політичного діалогу та обговорено конкретні заходи з його подальшого розвитку.

Міністр закордонних справ України підтвердив запрошення главі зовнішньополітичного відомства ОАЕ відвідати наступного року Україну з офіційним візитом. Запрошення було з вдячністю прийнято. Було домовлено передбачити в рамках

цього візиту спільне проведення міністрами церемонії урочистого відкриття Посольства ОАЕ в Україні, а також участь у III засіданні Спільної міжурядової українсько-еміратської комісії з торговельно-економічного співробітництва у Києві (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 20.11).

ПОЛІТИКА

Україна припустилася помилки, до останнього не виконуючи умов Євросоюзу, що значно зменшує її шанси підписати Угоду про асоціацію. Про це в інтерв'ю «Польському радіо» заявив глава МЗС Польщі Р. Сікорські.

Він нагадав, що застерігав владу України від затягування процесу. «Радив Україні виконати умови підписання (асоціації з ЄС. – Ред.), щоб ми зараз на фініші могли говорити про те, як допомогти Україні порадити собі з тим тиском політичним й економічним з боку Російської Федерації, – пояснив Р. Сікорські. – Вірменія вже піддалася тому тиску. Україна вагається. Але Україна зробила значну помилку в тому процесі. Якби зараз я мав вгадати, які шанси на підписання, то вони менші 50 %».

Р. Сікорські заявив, що саміт у Вільнюсі переносити не будуть, бо Грузія й Молдова готові до парафування угод про асоціацію.

Глава польської дипломатії пояснив, що стає на перешкоді шляху України до Європи. «Президент В. Янукович обіцяв багатьом політикам, мені теж, що поставлені ЄС умови, такі очевидні – відхід від сталінського типу прокуратури, більш демократичний виборчий кодекс і справи вибіркового правосуддя, матимуть великий поступ. Кілька осіб попередніх були звільнені, – пояснив Р. Сікорські. – Але, як казав, справи відкладено на останню хвилину. А в останній хвилині робиться багато помилок».

Міністр пояснив, що 19 листопада відбувся останній з'їзд глав МЗС країн Євросоюзу, і вони не запланували ніякої зустрічі перед Вільнюсом. «І він не прийняв рішення про

підписання Угоди про асоціацію. І не призначив термінів нового з'їзду. Тобто Україна мала б зробити щось, щоб висока представник (керівник дипломатії ЄС К. Ештон. – Ред.) скликала позачергову зустріч», – пояснив Р. Сікорські (*Українська правда* (www.pravda.com.ua)). – 2013. – 20.11).

Глава МЗС Литви Л. Лінкявічюс знову говорить про відповідальність Президента В. Януковича за підписання у Вільнюсі Угоди про асоціацію. Про це він заявив 20 листопада в Брюсселі на прес-конференції.

«До саміту залишається всього кілька днів, і буде дуже важко щось змінити. Але я б знову хотів повторити, що величезна відповідальність лежить не просто на комусь, а на Президентові України», – заявив він.

Коментуючи ситуацію в Україні в плані підписання Угоди про асоціацію, він змушений був визнати, що «ситуація, дійсно, дуже складна». «Іноді сигнали (з Києва) дуже змішані. Але давайте не будемо вгадувати щось, давайте продовжувати робити те, що ми робили весь цей час», – додав він. У цьому зв'язку міністр повторив, що позиція ЄС залишається незмінною: Україна повинна виконати необхідні умови (*Українська правда* (www.pravda.com.ua)). – 2013. – 20.11).

Якщо не вдасться в листопаді підписати асоціацію з Євросоюзом, то різкого розвороту й торгів з Росією не відбудеться. Таку думку озвучив директор Національного інституту стратегічних досліджень при Президенті України А. Єрмолаєв в інтерв'ю «ЛІГАБізнесІнформ».

Відповідаючи на питання, які рекомендації інститут давав Президенту щодо виконання критеріїв ЄС і звільнення експрем'єра Ю. Тимошенко, він зазначив, що «в останні місяці на перше місце вийшли питання не так соціально-економічного плану, скільки політичного».

«І вони все більше нагадують тиск і умови, а не переговорний процес. Дипломатичний корпус ЄС намагається діяти з

позиції сили. І є ризик, що політизація переговорного процесу стає інструментом впливу на внутрішню політику. У центрі уваги до кінця переговорів між Києвом і Брюсселем опинилися не наші реформи й модернізація, а політичні вимоги...» – вважає експерт.

При цьому А. Єрмолаєв уточнив, що має на увазі не тільки звільнення экс-прем'єра Ю. Тимошенко. «На мій погляд, вона стала приводом для багатьох європейських політиків нарошувати рівень вимог. Я дуже сподіваюся, що до моменту проведення саміту напруження політичної складової буде знято з обох сторін. Залучення України в європейський процес – це не проблема поступки. Це для ЄС, як і для Києва, – історичне рішення, яке не може бути пов'язано з однією політичною вимогою», – пояснив він.

Чиновник уточнив, що «іноді завищені вимоги до України виглядають як своєрідна гра на затягування часу». «Невипадково від деяких впливових європейських політиків і дипломатів звучать нові можливі терміни підписання Угоди про асоціацію. Це подається під соусом поточних переговорів, що якісь питання ще не вирішено. Але давайте збільшимо масштаб і тоді побачимо, що це певний геополітичний маневр ЄС», – сказав він.

А. Єрмолаєв вважає, що розширення терміну підготовки до підписання Угоди про асоціацію з ЄС «може бути взаємним». «З одного боку, є надія, що, підписавши Угоду, ми можемо розраховувати на більшу увагу з боку інвесторів. З іншого боку, якщо Угоду цього року підписано не буде, це істотно мобілізує владу і всю управлінську систему, тому що змусить активніше працювати над собою й прораховувати антикризові кроки», – додав він.

Відповідаючи на уточнення, чи допоможе Росія, А. Єрмолаєв заявив: «Самі впораємося. У тому й річ. Якщо нам не вдасться успішно завершити переговори з Брюсселем, то якогось розвороту й торгів з Росією не буде – політика не любить різких поворотів. Швидше за все переговори стануть більш прагматичними, тому що всі сторони будуть змушені виходити з того, що є час для переоцінки своїх вимог... Головний

мінус останніх місяців – превалювання емоцій над реальністю. Особливі зміни ми відчуємо з боку Росії. Треба знижувати психологічний тонус. Він піднятий російською стороною невиправдано» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua)). – 2013. – 20.11).

Соглашение об ассоциации Украины с ЕС содержит нормы, ранее отклоненные Верховной Радой. Соответственно, подписание Соглашения будет противоречить позиции представительского органа и суверенной воле народа, говорится в обращении 35 украинских общественных организаций на имя Президента Украины В. Януковича.

Речь идет о запрете на дискриминацию по признаку сексуальной ориентации, который лоббирует Европа, но который не воспринимается украинским обществом. В частности, положения Соглашения требуют в течение четырех лет со дня вступления этого документа в силу привести законодательство Украины в соответствие с Директивой Совета ЕС № 2000/78/ЕС от 27.11.2000 г. В то время как данная директива направлена на запрет всех видов дискриминации, в том числе по признаку сексуальной ориентации.

В то же время Украина уже продемонстрировала неприятие таких требований. В своем обращении активисты напоминают В. Януковичу, что аналогичные нормы составили основу законопроекта № 2342 от 19.02.2013 г. «О предотвращении и противодействии дискриминации в Украине», который вызвал резко негативное отношение гражданского общества и основных религиозных конфессий, включая Всеукраинский совет церквей и религиозных организаций. В конечном итоге, Верховная Рада отказалась голосовать за этот законопроект.

«Подписание Соглашения об ассоциации противоречит позиции Верховной Рады и суверенной воле народа Украины, поскольку Соглашение содержит нормы, ранее отклоненные Верховной Радой», – говорится в обращении, переданном в Администрацию Президента Украины представителями Глобальной коалиции за естественную семью «Останови это сей-

час!», Всеукраїнської громадської організації «Родительський комітет України» і інших громадських організацій.

«Просим Вас, як Президента України і гаранта конституційних прав громадян України, не підписувати текст Соглашения об асоціації з ЄС і додатків до нього, а в разі відновлення переговорів про текст Соглашения – послідовно добиватися виключення з них положень про імплементації Директиви ЄС № 2000/78/ЄС і аналогічних їй антидискримінаційних норм в інтересах суверенного народу України», – пишуть автори звернення.

Також громадські організації звернулися до народних депутатів України з проханням підтримати звернення Верховної Ради України до Президента України аналогічного змісту (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 20.11).

Тиск режиму В. Януковича на журналістів сягнув критичного рівня. Остання демонстрація цього – брудна провокація, до якої вдався Партія регіонів, щоб відгородитися від журналістів у парламенті та не дати їм можливості контролювати роботу народних депутатів. Про це в коментарі журналістам заявив лідер УДАРУ В. Кличко, передає УНН.

Він зазначив, що провладні депутати неодноразово висловлювали своє незадоволення таким контролем з боку журналістів. «“Регіоналам” набридло, що представники засобів масової інформації не лише оприлюднюють факти того, що депутати занадто часто займаються в свій робочий час сторонніми речами, а й те, що фіксують факти “кнопкодавства”. Судячи з усього, вони давно виношували план, аби засадити журналістів за скло. І сьогодні, за допомогою провокацій, у черговий раз хочуть довести, що робота журналістів у незаклеєній ложі преси нібито несе загрозу життю та здоров'ю народних обранців», – наголосив В. Кличко.

Лідер УДАРУ наголосив, що представникам ЗМІ спочатку забороняли ставити гострі питання Президенту В. Януковичу, намагалися позбавити акредитації на засідання уряду ряду

журналістів за начебто неналежну поведінку, нацьковували на журналістів силовиків і «тітушок», змушують масово звільнятися через зміну редакційної політики та цензуру, тепер дійшло до знищення належних умов для роботи парламентських журналістів.

«Провладна більшість настільки боїться журналістів, що готова спочатку посадити їх за скло, щоб потім узагалі виставити за двері. Сьогодні йдеться не тільки про знищення свободи слова в Україні, а й журналістики як професії. Владі потрібні пропагандисти та блазні. Це дуже небезпечний сценарій, і його не можна допустити. Усе це відбувається в той час, коли влада говорить про свої європейські прагнення. Але незалежна преса – невід’ємна та впливова складова кожної європейської держави. І ми відстоюватимемо право журналістів на чесне виконання їхніх професійних обов’язків», – підкреслив В. Кличко (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.11).

Лидер партии УДАР В. Кличко опроверг обвинения депутата Партии регионов, члена рабочей группы по законопроекту о Ю. Тимошенко В. Олійныка на счет затягивания партией УДАР рассмотрения вопроса Ю. Тимошенко из-за внесения «ударовцем» В. Пацканом новых поправок к законопроекту.

«Никаких поправок нет, правозащитные организации предоставили предложение, но УДАР пошел на все компромиссы и сказал, что никаких поправок, особенно в новой редакции, не предоставляем. Мы согласны принять законопроекты, предложенные ПР относительно Ю. Тимошенко. Главное, чтобы эти законопроекты устроили ЕС», – сказал В. Кличко.

Он добавил, что УДАР намеренно не будет вносить никаких предложений относительно возможных дальнейших поправок в уже согласованный законопроект по Ю. Тимошенко с целью избежать препятствий и «не дать возможность власти затем переложить ответственность на оппозицию».

«Есть законопроект и мы в четверг будем его принимать. По моей информации, ПР планируется срыв голосования в

четверг. С нашей стороны никакого срыва не будет», – сказал он.

В. Кличко подчеркнул, что УДАР четко видит, что В. Янукович не собирается в Европу и хочет сорвать подписание евроинтеграционного договора, пытаясь переложить за это ответственность на парламент и депутатов. «Более того, В. Янукович хочет переложить ответственность именно на оппозиционные парламентские силы. Мы этого не позволим и готовы голосовать за любые законопроекты, которые устроят ЕС и нынешнюю власть», – сказал нардеп (*President.Org.Ua* (<http://president.org.ua>). – 2013. – 20.11).

Оппозиция призывает украинцев поддержать ее массовыми уличными акциями. Об этом заявил 20 ноября лидер партии УДАР В. Кличко.

«Сегодня мы обращаемся к украинцам с призывом подтвердить свою гражданскую позицию и поддержать евроинтеграцию. Мы проводим большой митинг 24 ноября и надеемся, что к нему присоединятся десятки тысяч украинцев из разных уголков страны», – сказал он.

В. Кличко также сообщил, что УДАР готов отказаться от поправок и замечаний к евроинтеграционным законопроектам в редакции парламентского большинства во главе с Партией регионов при условии, что они соответствуют требованиям ЕС. «Мы готовы проголосовать за эти законопроекты и сделать все, чтобы Соглашение об ассоциации Украины с ЕС в Вильнюсе было подписано», – заявил он (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 20.11).

Коммунистическая партия Украины уже собрала 3,5 млн подписей вместо 3 млн необходимых в поддержку проведения референдума по вступлению Украины в Таможенный союз. Как сообщили «Комментариям» в КПУ, об этом заявил народный депутат И. Алексеев во время выступления в Верховной Раде Украины.

«По состоянию на сегодня, при необходимых 3 млн подписей собрано уже 3,5 млн в поддержку референдума», – констатировал И. Алексеев. По его информации, больше всего подписей собрано в Днепропетровской, Донецкой, Запорожской и Луганской областях.

И. Алексеев добавил, что после дополнительной юридической обработки письма с подписями будут направлены в Центризбирком и Президенту Украины. «Народ свое сказал – всеукраинскому референдуму быть, а вот что скажет Президент, услышит ли он мнение народа, скоро увидим», – резюмировал нардеп.

Как сообщали «Комментарии», 10 октября Компартия Украины начала сбор подписей граждан за проведение референдума относительно вступления Украины в Таможенный союз. Тогда лидер партии П. Симоненко прогнозировал, что вместо необходимых 3 млн подписей партия соберет 4 млн (*Комментарии: (<http://comments.ua>). – 2013. – 20.11*).

Українська опозиція не несе відповідальності за вирішення питань, що перебувають у компетенції Президента В. Януковича та провладної партії. Про це йдеться у заяві партії «Батьківщина».

Опозиціонери запевняють, що роблять усе можливе, щоб остання перепона на шляху до підписання Угоди про асоціацію була знята. «Ми одноставно підтримуємо всі євроінтеграційні законопроекти. Лідери трьох опозиційних сил неодноразово заявляли про свою готовність беззастережно підтримати будь-яку пропозицію щодо долі Ю. Тимошенко, схвалену місією Кокса – Квасневського», – ідеться в заяві.

«Однак В. Януковича та Партію регіонів не влаштовує жоден з п'яти законопроектів, наявних у Верховній Раді, – зазначають опозиціонери. – Ми тому й називаємося опозицією, що не маємо більшості голосів у парламенті та не можемо самостійно ухвалювати доленосні для країни рішення. Парламентська більшість належить В. Януковичу та його партії».

«Тому ми звертаємося до європейських політиків з проханням зважати на внутрішньополітичну ситуацію в Україні та не покладати на опозицію відповідальність за вирішення тих

питань, які перебувають у компетенції Президента та провладної фракції, – наголосили в опозиції. – Ще раз підкреслюємо: ми відкриті до діалогу та спільної роботи заради майбутнього нашої країни» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2013. – 20.11).

ЕКОНОМІКА

В Україну в 2014 г. придут внутренние инвестиции. Таке мнение высказала руководитель деятельности IFC в Украине Е. Волошина.

«Придут ли инвестиции в 2014 г.? Обязательно придут. Это будут внутренние инвестиции. И здесь роль украинского фондового рынка – это сейчас, пожалуй, та ниша, где можно было бы пробовать те деньги, которые находятся под матрасами, которые сейчас немножко идут в банки. Но здесь также определенные риски, эти деньги надо попробовать как-то вернуть в экономику, чтобы они каким-то образом заработали. Здесь огромные перспективы того, что может изменить украинский фондовый рынок, если правильно выстроить правила игры», – считает Е. Волошина.

По ее словам, для привлечения инвесторов необходима стабилизация макроэкономики. «Я думаю, что для того, чтобы привлечь инвестора сегодня, пока мы не увидим порядок макроэкономики, это будет очень сложно, если не невозможно. Поэтому макроэкономическая стабилизация, которую хочет видеть любой инвестор, это первый шаг, который необходимо было бы сделать. Я не буду повторять, что для этого надо сделать, потому что все профессионалы это понимают. Второе, что надо сделать – это структурные реформы для поддержки частного сектора и, главное, это предсказуемые, прозрачные и равные правила игры. Это то, от чего Украина страдает все время, нет предсказуемости, нет прозрачности, и очень редко присутствует такое поле, где были бы равны все инвесторы», – рассказала Е. Волошина.

Она добавила, что очень интересным для инвесторов может быть украинский аграрный сектор. «Опять-таки интересен сектор агробизнеса. Я думаю, он интересен и на Варшавской бирже, и на IFC, потому что растет глобальный спрос на продукты питания, потому что в Украине есть потенциал производить не 60 млн т как в этом году, а 80 и 100. Потому что для того, чтобы этот потенциал реализовать, нужны деньги непосредственно в первичный сектор хозяйства, в сельскохозяйственную переработку, логистику. Требуется финансирование по всей цепи. И это должны быть те деньги, которые принесут инвестору прибыль», – рассказала она (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2013. – 20.11).

У центральному офісі ВАТ «Газпром» відбулася робоча зустріч голови правління О. Міллера й голови НАК «Нафтогаз України» Є. Бакуліна, під час якої обговорювалися питання виконання Україною діючих контрактів. Про це повідомляє УНН з посиланням на прес-службу «Газпрому».

Зокрема, за повідомленням, сторони обговорили відновлення Україною закупівель російського газу за діючим контрактом, а також питання підтримки необхідного резерву газу в ПСГ України для забезпечення транзиту газу до Європи та успішного проходження осінньо-зимового сезону.

Крім того, О. Міллер і Є. Бакулін розглянули також можливість надання розстрочки для погашення заборгованості НАК «Нафтогаз України» за поставлений російський газ (*Реальна економіка* (<http://real-economy.com.ua>)). – 2013. – 20.11).

Завдяки залученим кредитам «Газпромбанку» і закачаному в ПСГ палива переговори з «Газпромом» проходять без особливих складнощів, повідомляє УНН з посиланням на видання «Комерсант-Україна», яке цитує власне джерело в Міненерговугілля.

«Ми сьогодні не турбуємося про те, як буде проходити опалювальний сезон. Палива достатньо, і це дає можливість нор-

мально домовитися про схему розрахунків і розмір боргу», – сказало джерело.

Схема розрахунків між НАК «Нафтогаз України» і «Газпромом» за поставлений газ у серпні та жовтні досі не врегульована, це предмет домовленостей, заявив 19 листопада в Москві президент Російського газового товариства П. Завальний. «Що стосується розрахунків, то до кінця їхня схема не врегульована», – зазначив П. Завальний і додав, що сторони знайдуть рішення, оскільки і Україна, і Росія зацікавлені в тому, щоб забезпечити транспортування російського газу в Європу. Залишаються різночитання і в сумі боргу: «Газпром» наполягає на 1,3 млрд дол., тоді як глава Міністерства енергетики Е. Ставицький говорив приблизно про 1 млрд дол. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.11).

Украинские нефтеперерабатывающие заводы (НПЗ) выходят из пике. Как заявили в Министерстве энергетики и угольной промышленности, в октябре НПЗ увеличили переработку на 42 %, прежде всего за счет увеличения загрузки Одесского НПЗ. В перспективе переработка будет только увеличиваться, на что повлияет и планируемый запуск Лисичанского завода. Впрочем, кардинально изменить ситуацию на рынке можно будет лишь при условии предоставления льгот переработчикам, пишет «Коммерсант-Украина» в статье «Процесс пошел».

В Минэнерго заявили, что в октябре 2013 г. по сравнению с сентябрем украинские нефтеперерабатывающие заводы увеличили переработку нефти на 42,1 % – до 385,3 тыс. т. По сравнению с октябрем прошлого года переработка нефтяного сырья возросла на 35,7 %.

Рост произошел за счет увеличения загрузки принадлежащего ВЕТЭК С. Курченко Одесского НПЗ на 194,2 % – до 173 тыс. т. «Укртатнафта» (Кременчугский НПЗ) сохранила переработку нефти на уровне сентября – 212,3 тыс. т. Лисичанский, Дрогобычский и Надворнянский НПЗ ничего не

перерабатывали. В целом за январь – октябрь 2013 г. украинские заводы сократили переработку сырья на 31,8 %, по сравнению с аналогичным периодом 2012 г., – до 2,2 млн т.

Генеральный директор консалтинговой компании «А95» С. Куюн отмечает, что в будущем объем переработки на Одесском НПЗ может возрасти до 200 тыс. т нефти в месяц. «Экономика переработки на этом заводе сегодня вполне позволяет нарастить ее до подобного объема», – поясняет эксперт компании Уресо А. Сиренко. Кроме того, он напоминает, что 4 ноября МЭРТ опубликовал свой приказ № 1240 от 17 октября, в котором очередной раз перенес сроки вступления в силу новых нормативов по дизельному топливу. Эти нормы должны были вступить в силу с 1 ноября 2013 г., но министерство продлило действие прежних стандартов до 1 июля 2014 г. «Продление “Евро-3” позволит сохранить переработку на Шебелинском ГПЗ», – заявляет эксперт.

Вице-президент по переработке и нефтехимии компании «Роснефть» И. Павлов ранее сообщил о планах по запуску Лисичанского НПЗ весной 2014 г. По его словам, сейчас на заводе проходит плановый капитальный ремонт, в котором задействовано около 800 человек. А глава Минэнерго Э. Ставицкий заявил, что ведет переговоры с нефтедобывающими компаниями об увеличении поставок сырья на Кременчугский НПЗ в следующем году на 3 млн т.

Несмотря на то что украинские НПЗ продают свои нефтепродукты в среднем на 12–15 % дешевле, чем импортеры, отечественные нефтепродукты пока оказывают лишь незначительное влияние на внутренний рынок и цены на нем остаются неизменными. «Цены на бензин и дизтопливо на внутреннем рынке в октябре не изменились, поскольку их диктуют импортеры, на которых приходится порядка 75 % продаваемого в стране топлива», – отметил А. Сиренко. Для того чтобы переработчики начали оказывать ценовое влияние на рынок, они должны начать контролировать не менее 40 % продаж, сказал он. Добиться столь значительного роста доли украинских нефтепродуктов можно лишь при условии предоставления льгот переработчикам, пояснил С. Куюн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2013. – 20.11).

Український ринок програмного забезпечення показує зростання у 45 % на рік. Про це йдеться в Інформаційно-аналітичному бюлетені КМУ, повідомляє УНН.

В уряді очікують, що за кожен рік пільгового оподаткування кількість робочих місць в ІТ-індустрії буде збільшуватися на 35–40 %, а темпи зростання комп'ютерних компаній сягнуть 40–45 % на рік. Пріоритетне завдання Кабінету Міністрів – забезпечити національній ІТ-індустрії одні з найвигідніших умов роботи в Східній Європі, зазначають урядові аналітики.

«Українська галузь інформаційних технологій вже зараз стає однією з найбільш інвестиційно привабливих у країні. Це пов'язано не лише з можливостями України, але й із загальною кон'юктурою світового ринку, зазначають експерти. Після отримання пільг українським програмістам надана можливість виконувати масштабні міжнародні проекти “під ключ”, а не працювати на підряді у світових грандів програмного забезпечення, як було до цього», – вважають аналітики Кабміну.

Цьогоріч пільгами для ІТ-індустрії в січні – червні поточного року скористалися понад 570 платників податків (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.11).

С 1 января 2015 г. предлагается облагать акцизным налогом машины, за которые при ввозе в Украину не был уплачен акцизный налог и которые направляются для регистрации или перерегистрации в МВД Украины в связи со сменой модели.

Миндоходов намерено внести правки в Налоговый кодекс для налогообложения акцизом легковых авто (и других транспортных средств для перевозки людей, кроме автобусов), переоборудованных из ввезенных в Украину грузовых автомобилей, с которых сейчас этот сбор не взимается.

Как гласит опубликованный на сайте ведомства проект закона о внесении правок в Налоговый кодекс, с 1 января 2015 г.

предлагается облагать акцизным налогом машины, за которые при ввозе в Украину не был уплачен акцизный налог и которые направляются для регистрации или перерегистрации в МВД Украины в связи со сменой модели.

Чиновники указали, что такие изменения вызваны результатами проведенных контрольно-проверочных мероприятий, в которых выяснилось, что переоборудованные автомобили подаются на регистрацию в органы МВД без уплаты акцизного налога.

«По результатам сверки информационных баз данных в 2011 г. импортировано 98,981 тыс. автомобилей, которые были оформлены по кодам товарной позиции 8704, при этом 31,613 тыс. из них (32 % общего объема) после проведения соответствующего переоборудования зарегистрированы в органах ГАИ как подакцизные товары по коду 8703», – объясняется в документе.

По сведениям Миндоходов, сумма дополнительных поступлений в госбюджет благодаря введению акцизного налога на такие машины может составить около 300 млн грн в год.

Кроме того, при регистрации или перерегистрации подобного авто в ГАИ его собственник должен показать квитанции или платежные поручения об уплате налога (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 20.11).

За 10 місяців поточного року Україна експортувала сільгосппродукції на 13,5 млрд дол. Про це під час круглого столу на тему: «Аграрний сектор України на шляху європейської інтеграції» повідомив міністр аграрної політики та продовольства М. Присяжнюк, повідомляє УНН з посиланням на прес-службу Мінагрополітики.

«Щороку експорт української аграрної продукції до ЄС зростає. І понад третину зовнішньоторговельного обігу України вже припадає на Євросоюз. Хочу зазначити, що в цьому році Україна стала лідером серед експортерів м'якої пшениці на європейський ринок. А підписання Угоди значно розширить доступ на нього українських товарів», – сказав міністр.

За словами М. Присяжнюка, українські сільгоспвиробники отримують можливість експорту на один з найбільших і платоспроможних ринків світу (*Реальна економіка* (<http://real-ecopony.com.ua>)). – 2013. – 20.11).

В случае паузы в подписании Соглашения об ассоциации с ЕС Украина может найти экономическую альтернативу в лице мощных инвестиционных центров Китая и Юго-Восточной Азии. Такое мнение выразил член Делового совета «Украина – Китай», генеральный директор, управляющий партнер инвестиционной компании European Capital Management В. Браиловский.

Финансист заявил, что экспортно ориентированной экономике Украины необходимо развивать отношения как с ЕС, так и странами Таможенного союза. Однако, по его мнению, в случае возможных потерь от сотрудничества с обеими союзами, у страны остаются достойные экономические альтернативы. «В случае паузы в подписании Соглашения об ассоциации с ЕС, Украина компенсирует потери за счет мощных инвестиционных центров Поднебесной и Юго-Восточной Азии», – считает В. Браиловский.

По словам эксперта, Украине важно выстраивать стратегические отношения с Китаем, экономикой объемом 8,5 трлн дол. «Китайский банковский капитал на сегодняшний день – это серьезная дополнительная альтернатива кредитным ресурсам МВФ и российских банков ВТБ, “Газпромбанк”, Сбербанк России», – считает он.

Комментируя текущие переговоры украинских властей с ЕС и ТС, эксперт отметил, что Президент В. Янукович пытается углублять торгово-экономические связи как с Европой, так и странами постсоветского пространства. «Президент не торгуется с ЕС и Россией, как считают некоторые злопыхатели. Глава государства реализует изначально обозначенные ориентиры национальной стратегии одновременного углубления торгово-экономических связей как с Европой, так и странами постсоветского пространства», – сказал В. Браиловский.

«Кроме того, украинская власть развивает и третий стратегический вектор интеграции украинской экономики на рынки стран Ближнего и Среднего Востока. В частности, Китая и государств Юго-Восточной Азии», – подытожил член Делового совета «Украина – Китай» (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 17.11).

Активы банков Украины в октябре 2013 г. по сравнению с прошлым месяцем возросли на 0,8 % – до 1,244 трлн грн, сообщается на сайте Национального банка Украины.

По информации НБУ, с начала года рост активов банковской системы составил 10,4 %. Общие активы банков в октябре по сравнению с прошлым месяцем возросли на 0,8 % – до 1,378 трлн грн, с начала года рост составил 8,7 %.

В структуре общих активов предоставленные кредиты составили 63 %, вложения в ценные бумаги – 9,2 %, дебиторская задолженность – 6,7 %, корреспондентские счета в других банках – 6,2 %, наличные средства, банковские металлы и средства в Нацбанке – 5,2 %, основные средства и нематериальные активы – 4,1 %, начисленные доходы к получению – 4,1 %.

Обязательства банков в октябре возросли на 1 % – до 1,062 трлн грн, в том числе средства физлиц составили 428,8 млрд грн, или 40,4 %, средства субъектов хозяйствования – 215,9 млрд грн, или 20,3 %, межбанковские кредиты и депозиты – 105,5 млрд грн, или 9,9 %.

Капитал банков в октябре возрос на 0,6 % – до 182,3 млрд грн и составил 14,6 % пассивов банков. Оплаченный зарегистрированный уставный капитал банков увеличился на 1,4 % и на 1 ноября составил 183,5 млрд грн.

По состоянию на 1 ноября 2013 г. лицензию Национального банка Украины на осуществление банковской деятельности имел 181 банк Украины, один из которых имел лицензию санационного банка (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2013. – 20.11).

Автономна Республіка Крим і штат Каліфорнія (США) планують розвивати економічне, торгове та гуманітарне співробітництво. Відповідні домовленості були досягнуті в рамках робочого візиту кримської делегації під керівництвом заступника голови Ради міністрів Криму Г. Псарьова до Каліфорнії.

Візит організовано в рамках підготовки двосторонньої угоди між Автономною Республікою Крим і штатом Каліфорнія.

Г. Псарьов відмітив, що Крим і Каліфорнія мають потужний потенціал для розвитку співпраці в ключових сферах економіки: «Каліфорнія – один з лідерів серед штатів Америки з економічного потенціалу. Вони йшли стратегічним шляхом розвитку регіону через залучення інвестицій, модернізацію туристичної галузі, агропромислового комплексу, альтернативної енергетики, розвиток транспортної інфраструктури. Ми бачимо цей шлях розвитку економіки регіону потенційно вдалим і для Криму», – повідомив віце-прем'єр Ради міністрів АРК.

У рамках зустрічі кримська делегація провела робочу зустріч з директором офісу мера Сан-Франциско з питань міжнародної торгівлі та комерції М. Чендлером, де презентувала економічний та інвестиційний потенціал Криму.

Крім того, проведено зустріч з віце-президентом з питань міжнародних відносин Торговельно-промислової палати (California Chamber of Commerce) Каліфорнії С. Стірлінг. Торговельно-промислова палата Каліфорнії готова сприяти просуванню кримських товарів на території штату, а також популяризувати потенціал Криму шляхом публікацій у профільних виданнях.

У рамках зустрічі з президентом Слов'янської американської торговельно-промислової палати (Slavic American Chamber of Commerce) С. Тереквим досягнуто домовленість про створення спільної робочої групи з розвитку регіональної співпраці. «Робоча група опрацює найбільш перспективні напрями економічної та торгової взаємодії. Готовність розвивати співпрацю однозначно є. Торговельно-промислова палата сприятиме просуванню двосторонньої угоди між Кримом і Каліфорнією», – повідомив віце-прем'єр Ради міністрів АРК.

Також досягнуто домовленостей про розвиток співпраці між ВНЗ автономії та штату, а також залучення до Криму туристів з Каліфорнії: «Туристів з Каліфорнії більшою мірою цікавить історичний і подієвий туризм. Крим у цьому плані регіон унікальний, у нас є, що відвідати» (*Урядовий портал (www.ktm.gov.ua). – 2013. – 20.11).*

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

ЕС готов помочь Украине, готовящейся к подписанию с ним Соглашения об ассоциации, в переговорах с Международным валютным фондом, а также готов противостоять экономическому давлению России, которая призывает страну присоединиться к Таможенному союзу. Как сообщает Польское информационное агентство РАР, об этом заявила Д. Грибаускайте, президент Литвы, страны, которая сейчас председательствует в ЕС.

«Евросоюз готов начать разговоры с Международным валютным фондом по вопросу кредита для помощи украинской экономике. Европа готова противостоять натиску третьих стран», – сказала Д. Грибаускайте.

В то же время она сообщила, что давление России на Украину «вредит имиджу» россиян и производит «эффект, противоположный желаемому».

Напомним, Международный валютный фонд намерен обсудить свой октябрьский визит в Украину в середине декабря (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2013. – 20.11).*

Котирування кредитно-дефолтних свопів України – вартість страхівки від дефолту, ризику девальвації національної валюти й реструктуризації боргу – знизилися 18 листопада рекордними в нинішньому році темпами. Індикатор опустився відразу на 77 пунктів – до рівня 943 пункту, пише «Комерсант-Україна».

Як повідомляється, зміна значення CDS була викликана корекцією вартості українських єврооблігацій. «Прибутковість паперів з погашенням у 2023 р. знизилася до 9,5 % річних, у 2017 р. – до 10,5 %, короткострокових єврооблігацій – до 12 %», – поінформував фахівець відділу продажів боргових цінних паперів ІК Dragon Capital С. Фурса.

У вересні – жовтні прибутковість короткострокових боргових паперів сягала 14 % річних, довгострокових – 10 % (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2013. – 20.11*).

Україна и Словакия в ближайшие дни подпишут договор о поставке газа, заявила пресс-секретарь Еврокомиссии М. Хольцнер.

«Мы полагаем, что они очень близки к договоренности. Содержание еще должно быть согласовано, в смысле каким образом газ будет поставляться с запада на восток через Словакию в Украину. Это лишь вопрос подписания, которое должно состояться в ближайшие несколько дней», – цитирует ее Reuters.

Аналогичную по смыслу заметку опубликовал The Wall Street Journal, который сослался на неназванных чиновников, знакомых с вопросом. По данным издания, соглашение, снимающее технические препятствия, может быть подписано еще до саммита в Вильнюсе, а поставки по словацкому коридору начнутся осенью следующего года.

Как и в случае с поставками газа из Польши и Венгрии, речь скорее всего будет идти о реверсе российского газа – словацкий газотранспортный оператор Eustream будет разворачивать российский газ, поступающий в западном направлении обратно в Украину.

Напомним, министр энергетики и углепрома Э. Ставицкий уверен в том, что реверсные поставки газа из Словакии начнутся до конца этого года. Этот маршрут является критичным для организации крупных закупок газа из Европы. Если через Венгрию и Польшу Украина в этом году прокачает примерно 2 млрд куб. м газа, то в случае со Словакией речь может идти об объемах, в несколько раз больших.

Открыть реверс из этой страны до сих пор не удалось из-за особенностей словацкого контракта с «Газпромом». Летом Э. Ставицкий заявил, что информация о том, что поставки через Словакию блокируются «Газпромом», «в определенной мере верна» (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 20.11).

Китай занимает первую строчку рейтинга развития в мире электронной коммерции, который составляется компанией AT Kearney.

Как сообщает Slon.ru, в перечень вошло 30 стран, лидирующих в этой отрасли. В частности, в него входят все страны «большой восьмерки» – США, Великобритания, Япония, Германия, Россия, Италия, Франция и Канада. Самое низкое место среди них – у Италии – 15-е. Россия занимает 13-е место.

Рейтинг включает в себя 10 стран с населением менее 10 млн человек, в том числе Словакию, Сингапур, Финляндию, ОАЭ, Норвегию, Новую Зеландию, Ирландию, Швейцарию и Данию, имеющих активную сеть онлайн-потребителей. Индия же, вторая по численности населения страна в мире, не попала в топ-30 из-за низкого проникновения Интернета и плохой логистической инфраструктуры по сравнению с другими странами (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 20.11).

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 89

Бюлетень підготували:

О. Ворошилов, В. Пальчук, А. Потіха, В. Бондаренко.

Редактори: Т. Дубас,

О. Федоренко, Ю. Шлапак

Комп’ютерна верстка:

В. Бондаренко

Підп. до друку 21.11.2013.

Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Обл.-вид. арк. 3,04. Наклад 8 пр.

Видається в друкованому та електронному вигляді

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.

Видавець і виготовлювач

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції

ДК № 1390 від 11.06.2003 р.